

repertoár malé scény

ROČNÍK 5 | 1967 | ČÍSLO 4

sm

VYSTAVUJE BOSC

CHVÁLA NETUŠENÉHO

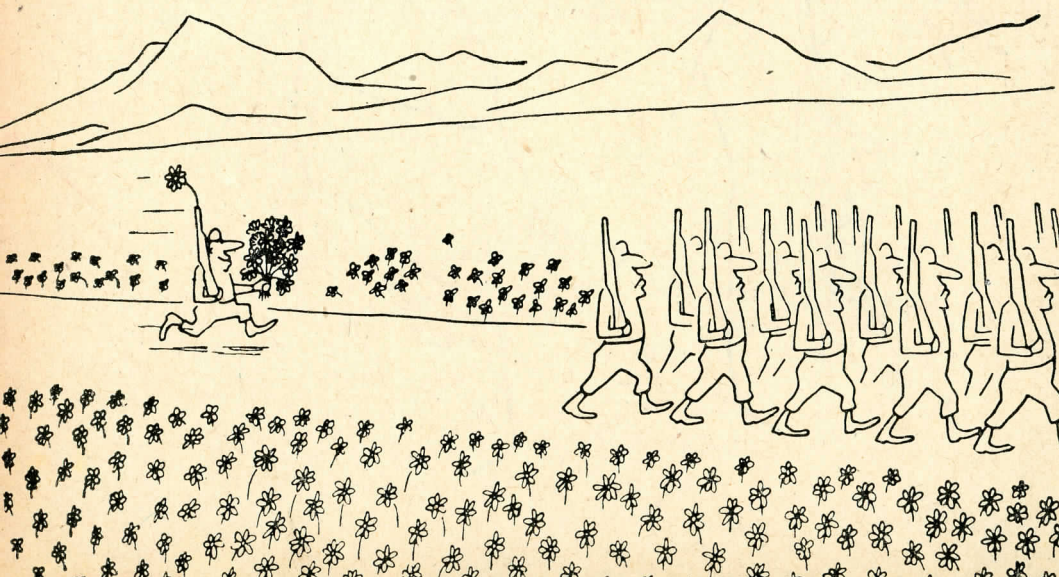
Miroslav Horníček

Je celá řada potíží v poměru muže k ženě, ale jedna z největších vězí v mechanickém či logickém odhadování, které provádí muž stran ženy. Můžeme odhadnout mnohé: směr nakopnutého míče, počet dešťových srážek v druhé čtvrtině příštího roku, chování určitého materiálu za určitých či dokonce neurčitých podmínek, náladu leoparda v příští minutě, dráhu meteoru, který se teď dal do pohybu, ale nemůžeme odhadnout nic z myšlení a konání ženy. Není tu pravidel ani norem, není stanoviska, z něhož by toto bylo pozorovatelné, není nic, čím by se řídilo, čemu by podléhalo, není pevného bodu, o který by se opíralo či který by uznávalo, není nic, čemu by se podobalo či dalo připodobnit. Myšlenky a skutky ženy jsou chvíli nakopnutým míčem a chvíli nohou, která nakopává míč, chvíli meteo-

rem, který má vrtochy leoparda, a chvíli leopardem, jehož vrtochy jsou závislé na počtu dešťových srážek v druhém čtvrtletí příštího roku.

Myšlenka je tu často předcházena skutkem nebo nahrazena jím a naopak: myšlenka je za skutek považována, takže to, co mělo být uděláno, bylo pouze zamýšleno, a my tedy stojíme před určitým materiálem za podmínek, jejichž určitost či neurčitost je dílem náhody, nálady, závanu, přelétavého pocitu, klamných tušení a jiných ještě efemérnějších faktorů.

Můžeme zjistit rozsah zpěvákova hlasu a určit, zda jisté tóny může nebo nemůže zazpívat. Můžeme se tisíckrát a miliónkrát domnívat, že známe rozsah ženina myšlení, a ona najednou pojme myšlenku, která nejenže není z jejího myšlenkového světa, ale která není vůbec z tohoto

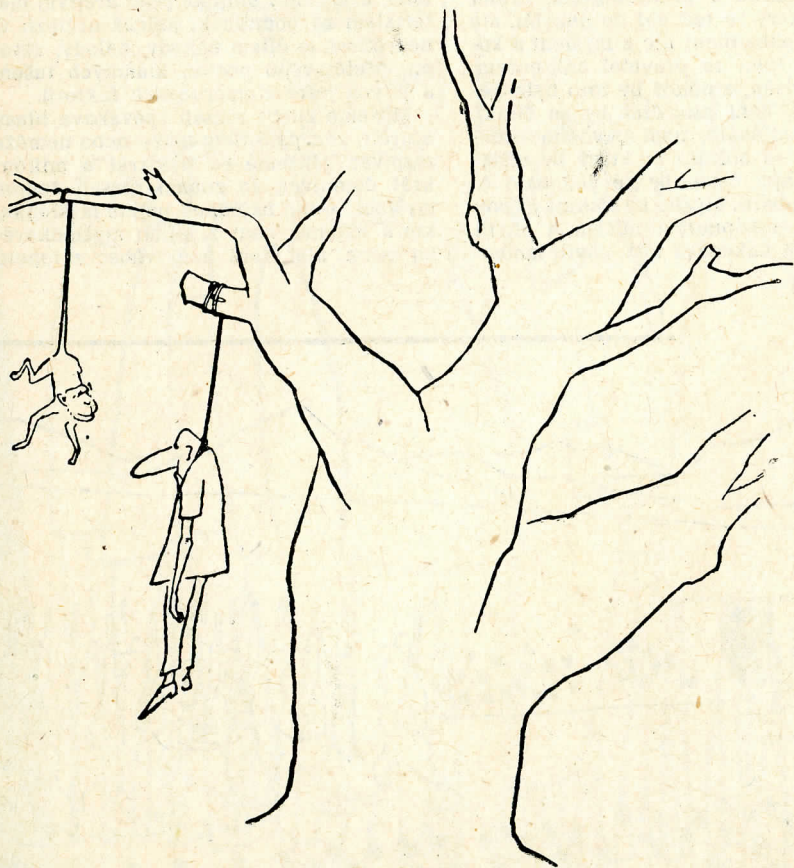
světa, myšlenku z jiné planety, jiné sluneční soustavy, myšlenku, která může napadnout ďábla (věříte-li v něj) nebo vlaštovku při stokilometrové rychlosti, sněžného muže nebo jednu z hořících líšek Samsonových, myšlenku, která je spíše vůní, barvou nebo úderem než psychickým aktem.

A právě tak v oblasti jejích skutků musíte předpokládat jedině fakt, že ani tady nesmíte předpokládat nic.

Vracel jsem se jednoho dne domů. Měl

bych říct jedné noci, ale nerad budím svou ženu a navíc čtenářův dojem, že jsem flamendr. Šel jsem ze zaměstnání, které už takové je. Vracel jsem se tedy domů; bylo to dva měsíce po svatbě a já se blížil svému domovu se všemi pocity člověka, který se vrací k ženě útlých záěstí, která už je druhý měsíc jeho ženou a čtvrtý měsíc matkou jeho budoucího syna.

S těmito pocity jsem vystoupil po schodech, otevřel dveře bytu a vstoupil do

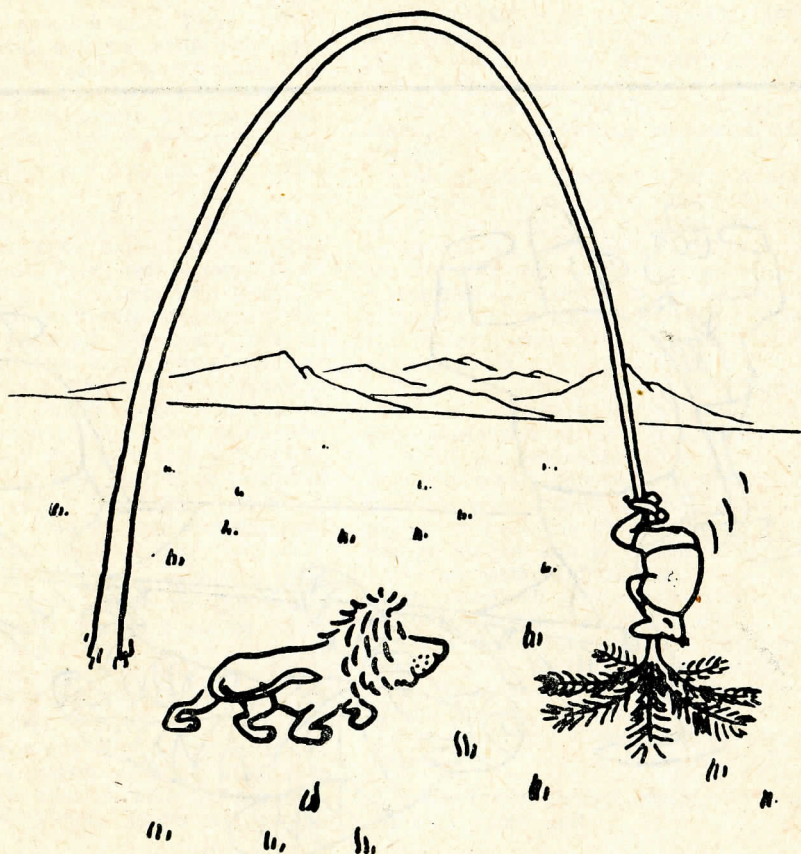
předsně. Konám tyto věci automaticky, aniž bych jim věnoval nějaké zvláštní myšlenkové úsilí. Kdybychom i těmto všedním, prostým a každodenním úkonům měli věnovat myšlenkové úsilí, pomátli bychom se ještě před maturitou a nikdy bychom psychicky nedozráli.

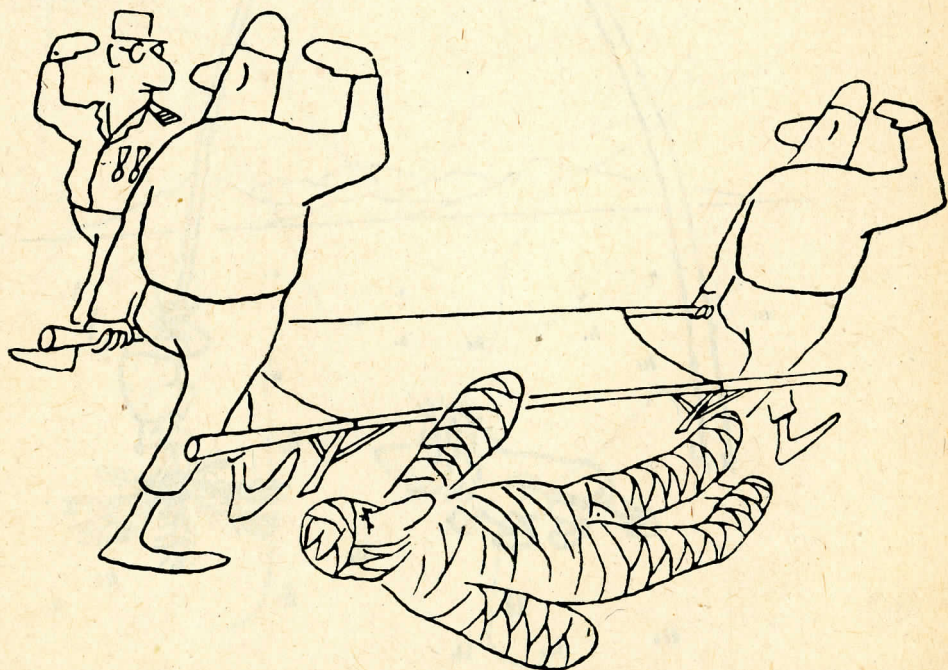
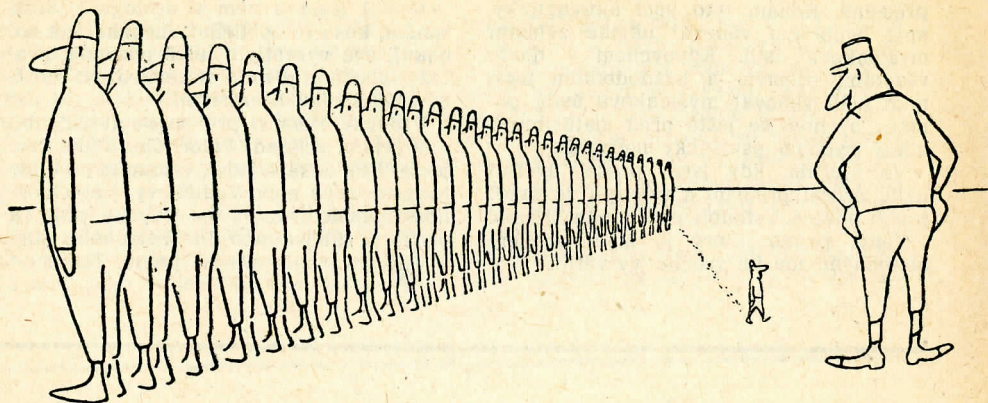
Ve vteřině, kdy jsem prošel dveřmi bytu, prošel předsíní a vstoupil do dveří svého pokoje, vstoupil jsem jinam. Jinam.

Tento pojem, který je mým pojmem oblíbeným, musím trochu vysvětlit.

Mluvil jsem o něm v prologu k Šesti ženám, kusu to od Jiřího Suchého, ale zapakuji své vysvětlení ještě písemně, protože labužníci divadelní nemusí být totožní s labužníky literárními.

Vždycky jsem si přál vstoupit jednoho dne *jinam*. Příklad: Palackého ulice. Projdete-li Palackého ulicí, vstoupíte do ulice Jungmannovy nebo Vodičkovy. Jinou možnost nemáte. Ale já si vždycky přál (a přeji) projít jednoho dne Palackého ulicí a vstoupit náhle někam jinam. Třeba do

Podřípska. (Proč jsem na jevišti mluvil o Polabí a nyní o Podřípsku, vysvětlím později.)

Být náhle jinde. Nejde to. Palackého ulice je neúprosně omezena a stejně neúprosně omezuje vás. Není vám ani jí dáno, abyste dospěli jinam. Ale tehdy, vcházíte do svého pokoje, jsem poprvé a opravdu vešel jinam. Pocítil jsem to velmi zřetelně. Bacil jsem se totiž do hlavy. Úder byl tak prudký a nečekaný, že jsem se zprvu domníval, že jsem byl bacen do hlavy, ale brzy jsem pochopil, že rána byla způsobena mým pohybem a nikoli pohybem předmětu. Byla to skříň natočená čelem k rohu pokoje a rohem k čelu vstupujícího, skříň, která ještě odpoledne stála jinde. Teď stála tam, kde dříve nebylo nic, můj gauč stál na jejím původním místě a prázdné místo, které teď vyplňovala skříň, bylo na místě mého psacího stolu, který zaujal bývalé místo gauče. V sousedním pokoji, který zůstal nezměněn, spala moje žena, šťastná pomyšlením, že nově a lépe vyřešila můj pokoj.

Vzbudil jsem ji s dotazem, kde máme octan hlinitý.

Od té doby se to stalo častěji. Vyvaroval jsem se všech dalších úderů zvyšnou pozorností, která vede k tomu, že již nikdy nevstupuji do setmělého pokoje a že i při světle se dvakrát třikrát rozhlédnu, abych pochopil konstelaci. Tato se mění dodnes. Jsou to vždycky chvíle, kdy nejsem doma a kdy moji ženu popadne Veliký Běs Proměny a ona — což si neumím představit — přesune sama všechny nábytek. Ptal jsem se jí jednou, jak to dělá, a ona mne ujistila, že přesunutí nábytku není tak těžké jako rozhodnutí pro jednu z šesti či osmi variací, jichž během večera docílí.

Nikdy bych se o něco takového nepokusil. Báł bych se, že ve chvíli, kdy všechno bude v pohybu a nic na místě, kdy každý kus nábytku bude v půli cesty odněkud někam, ztratím dech, nervy, sílu nebo trpělivost a že budu nadále žít v něčem na způsob skladiště.

Nevím, kde ona bere dech, nervy, sílu, trpělivost a ostatní potřebné. Viděl jsem pyramidy v Glize, stupňovitou pyramidu v Sakkaře, sloupky Jupiterova chrámu

v Baalbeku a jiné důkazy lidského důmyslu a nadlidských sil, ale všechny tyto věci vznikly ve společnosti otrokářské, kdy třída jedna nutila k těmto výkonům třídu druhou pomocí karabáčů. Nic takového se u nás neděje. Nepoužívám karabáče ani přesvědčování. Sama od sebe, v záchvatu jakéhosi tvořivého pudu se jednoho dne moje žena chopí skříně a vleče ji z rohu do rohu.

Nikdy k tomu nejsem používán; jsou mi svěřovány úkoly spíše duševního rázu, jako je vyplňování dotazníků nebo nákup knih a alkoholických lahví.

Jenom jednou se moje žena pokusila použít mne k úkonu nižšího řádu. Měl jsem zvednout nohu od klavíru, pod kterou měl být zasunut koberec. Jevilo se mi to neřešitelné. Buď jsem stál — zvedaje tuto nohu — na onom koberci, čímž jsem vahou vlastní i vahou zvednutého klavíru bránil v jeho kýženém pohybu, nebo jsem stál mimo tento koberec, dostávaje se pak do předklonu, ve kterém nezbývalo sil k žádoucímu pozvednutí nástroje.

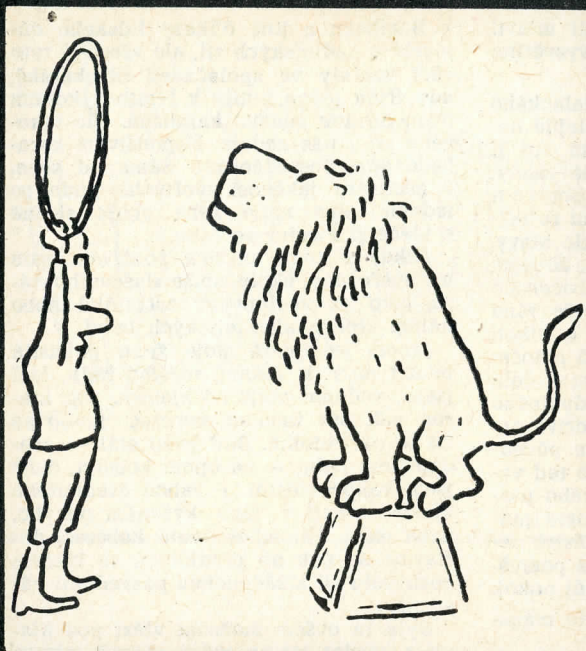
Byla tu ovšem možnost vlézt pod klavír a zvedat jej na svých zádech, ale to se mi zdálo ponižující a nebezpečné. Co kdyby klavíru ujely nohy a tento mne zavalil? Než jsem stačil domysletí plný rozsah této eventuality, zvedla moje žena obouruč klavír a jakýmsi poskokem obounož (taneční prvek jejího rodného Valašska) zasunula pod něj koberec.

Rád vidím tyto okamžiky, kdy člověk vítězí nad hmotou a jeví se pánem slepých přírodních sil. Sám jsem tento pocit zažil jen jedenkrát: když se mi po nepředstavitelné námaze a na pokraji sil podařilo levou rukou ostříhat nehty na své pravé ruce. Ale obyčejně jsem to já, kdo se vzdává, kdo je poražen a dokonce — jak jsem se dříve domníval — ponížen. Rozmluvil jsem si tyto pocity; mé úkoly jsou odjinud, mé cíle jinde.

Někdy však není vyhnouti. Život nás postaví před úkoly, kdy všechn duch musí zůstat stranou, kde pak bezmocně přihlíží a bezmezně žasne.

Jako tomu bylo v mém případě s umyvadlem.

Z knihy Dobře utajené housle, která vyšla v Čs. spisovatelů

ANDREJ VOZNĚSENSKIJ

PÍSEŇ OFÉLIE

Jak se máš, milá? —

Lila, lila!

Sněhobílá jsem byla,
všecky jsem podělila,

po trošce troška,
každý se dočká,

už ani vložka,

holá je mošna,

můj Hamlet nasáklý benzinem, spěchem
jde s cizím parfémem, s otravným dechem,
v hlavách jak svíce jsou poháry vína,

všecko je lila,

hrdlo to svírá,

raději pod lucernu jak mě matka porodila,

ničí žena nejsem, kukulěnka žádná,

mince se skoulela,

na „pannu“ padla,

já chtěla

orla,

na orla nepadla —

(Jak se máš, milá?)

urna mi zbyla.

Přeložil Václav Daněk

Z knihy Trojúhelníková hruška

evergreeny a jejich slavní zpěváci

„SWEET LORRAINE“

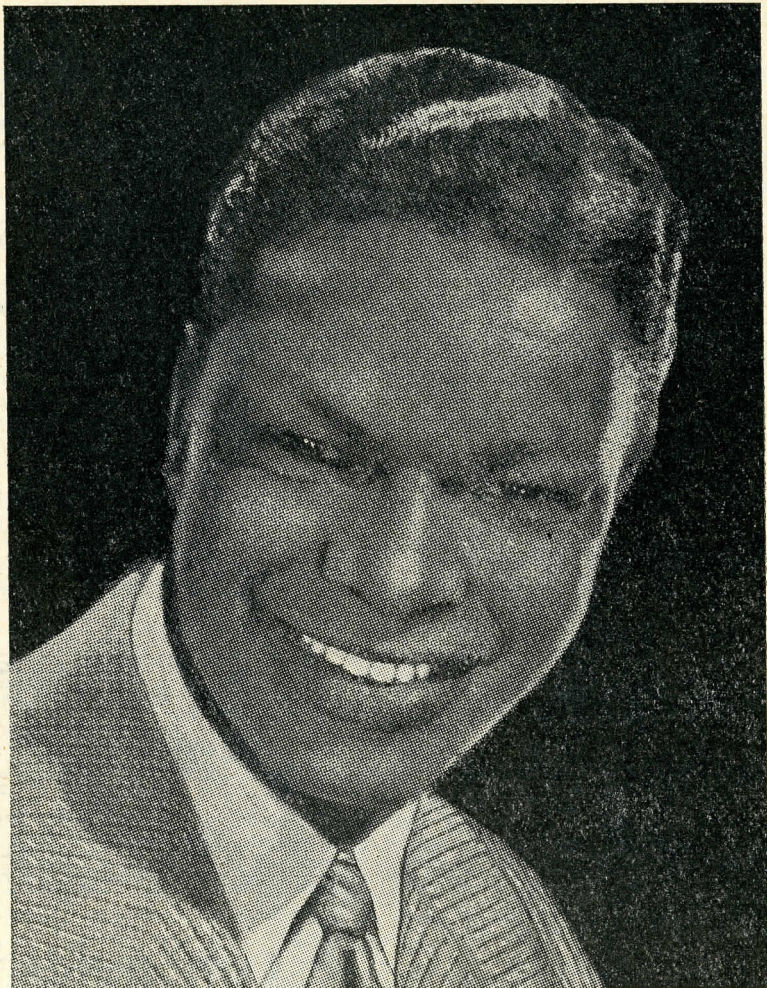
Ríká se, že písničky, jež mají v názvu nějaké dívčí jméno, mají mimořádně vysokou naději na úspěch — zapátráme-li v paměti, shledáme, že toto pravidlo v posledních letech potvrdily písničky věnované Zuzanám, Dášám, Terezám, Renátám a já nevím kolika ještě dalším jménům. Píseň, kterou jsme si zvolili jako pokračování naší malé přehlídky evergreenů, svědčí ovšem o tom, že dívčí jména se v názvech písní vyskytovala již mnohem dříve — „Sladká Lorraine“ pochází z roku 1928. Nepatří k evergreenům nejznámějším, alespoň v současné době se příliš nezpívá a nenahrává (i evergreeny mají své období větší či menší popularity). Tím snáze lze ovšem určit nahrávku, jež starší píseň povýšila do kategorie evergreenů — v tomto případě to bylo nepochybně podání černošského zpěváka a pianisty Nata „Kinga“ Cola z prvních let druhé světové války.

Životní kariéra tohoto sympatického hudebníka se zdála být jedinou řadou úspěchů. Jako mladý pianista na sebe upozornil stylem hry, který na svou dobu

byl mimořádně moderní; navíc objevil velmi úspěšné obsazení klavír-kytara-basa, jehož „komorní“ zvuk byl příjemným osvěžením v éře ohlušujících kanonád swingových bubeníků. „King Cole Trio“, jehož členy byli kytarista Oscar Moore a kontrabasista Wesley Prince (později jej nahradil Johnny Miller), působilo od roku 1937 a jeho nahrávky mají dodnes své kouzlo. Mladý pianista (Nat se narodil v městě Montgomery ve státě Alabama v roce 1917) také zpíval, doprovázeje se sám u klavíru; zpíval jakoby mimochodem, svěže a rytmicky, jakýmsi „komorním“ polohlasem, který se výtečně hodil ke stylu tria. Z této éry pochází nahrávka „Sweet Lorraine“; slyšíme na ní Colův téměř chlapecký hlas, dovedeme pochopit, proč tomuto uhlaženému a inteligentnímu mladému hudebníku se otevřela možnost účinkovat v nejexkluzivnějších nočních klubech, kde hra jeho tria pomáhala vytvářet nevtíravě rafinovanou atmosféru.

Během let se Nat „King“ Cole soustřeďoval více a více na zpěv. Jeho hlas

NAT „KING“ COLE

uzrával a měnil se; byl sytější a snivější. Měnil se také repertoár: Cole zpíval spíše pomalé skladby, jeho jiskřivý smysl pro rytmus zůstával v pozadí a dával zpěvu elektrizující napětí, které však zůstávalo nevybito. Doprovod tria stále častěji ustupoval velkému smyčcovému obsazení. Ze zpívajícího pianisty se stal úspěšný zpěvák, který občas ještě pro zpestření zasedl ke klavíru. Cole se usadil v Kalifornii, nahrával desky a stal se postupně majitelem vlastní gramofono-

vé společnosti, hudebního nakladatelství a studia na výrobu televizních filmů. Příchod rock'n'rollu a zrod nové „pop music“ jej příliš nezneklidnil, protože jeho desky nyní kupovala starší generace posluchačů, pro kterou „rock“ byl stejně jen výstřelkem mládeže. Dokonce i od protiseparacionistického hnutí amerických černochů se poněkud distancoval v několika interviewech, za něž pak byl jinými černošskými hudebníky kritizován.

Nat „King“ Cole dosáhl uznávaného postavení velké zpěvácké hvězdy a všeho přepychu, který mu zajištěný finanční úspěch mohl poskytnout. Tím překvapivěji náhle působily zprávy, které prolétly před několika léty hudebními časopisy, že lékaři bojují o Colův život, a zakrátko zpráva o jeho smrti; rakovina plic byla objevena příliš pozdě.

Colův zpěv, zvláště v mladém období, z něhož pochází „Sweet Lorraine“, lze těžko k něčemu přirovnávat nebo zařazovat do nějaké kategorie. Bylo to spíše takové příjemné prozpěvování, jako když někdo chce u klavíru někomu druhému přezpívat písničku, o které spolu předtím mluvili. Měříme-li Cola jako jazzového klaviristu, stojí velmi vysoko a ve své době přišel se stylem, který byl velmi moderní a zůstal moderní i po létech, i když Cole se nepoddával módním vli-

vům stylového vývoje. V jádře zůstával i jako zpěvák hudebníkem jazzovým a nejlépe zpíval písně swingového typu, i když mnohdy — snad z komerčních důvodů — nahrával skladby, v nichž jazzový prvek byl zcela potlačen.

„Sweet Lorraine“ nemá, pokud je nám známo, dosud žádný dobrý český text. Ani původní anglický text, po pravdě řečeno, není nijak nadprůměrný — horování mladého muže, který se již nemůže dočkat, až svou drahou povede k oltáři, zní dnes poněkud staromódně. Melodie se svým pravidelným rozdělením na sekvenčová dvoutaktí vyzní nejlépe v dixielandovém nebo mainstreamovém rouše v nepřilíhly rychlém tempu. Je však těžko si ji představit v podání lepším, než bylo podání tria Nat „King“ Cola.

MIROSLAV HEŘMANSKÝ

SWEET LORRAINE

Hudba: Cliff Burwell / Text: Mitchell Parish

D7 G E7 A7 D7 Emi C7 H7
I've just found joy, I'm as happy as a ba- by boy - with another brand new

E7 A7 D7 G Ami7 D7 G E7
choo choo toy when I'm with my sweet Lorraine. A pair of eyes

A7 D7 Emi C7 H7 E7 A7
that are bluer than the summer skies when you see them you will realize

D7 G Dmi7 G7 C E7 Ami C7
why I love my sweet Lorraine. When it's raining I don't miss the sun

F E7 Ami C7 F7 E E7 A7b/5 D7 F7
for it's in my sweetie's smile, just to think that I'm the lucky one who will lead her

E E7 A7b/5 D7 G E7 A7 D7 Emi C7
down the aisle; each night I pray - that nobody steals her heart a-way

H7 E7 A7 D7 G
just can't wait until that happy day when I marry sweet Lor-raine.

MAMINKA

HRA O JEDNOM DĚJSTVÍ

SE NEDÁ

J. B. PRIESTLEY

PŘELOŽILA WANDA ZÁMECKÁ

OSOBY:

Paní Annie Pearsonová

George Pearson

Doris Pearsonová

Cyril Pearson

Paní Fitzgeraldová

Děje se v současné době
v obývacím pokoji Pearsonových
na londýnském předměstí.

Jsme v pohodlně zařízeném, hodně užívaném pokoji rodiny Pearsonových v malém předměstském dvojdomku. Podle potřeby lze vystačit jen s jedněmi dveřmi, ale lépe se vyjímají dvoje — jedny vpředu vlevo, které vedou k domovním dveřím a ke schodišti, a druhé v pravé zdi, ty vedou do kuchyně a k zadnímu vchodu. V levé stěně může být okno s mušelínovými záclonkami, v pravé také okno. Krb by měl být na čtvrté zdi. Napravo vpředu stojí pohovka, vzadu vlevo i vpravo klubovka. Uprostřed stojí malý stolek s dvěma židlemi.

Když jde opona nahoru, je odpoledne podzimního dne. PANÍ PEARSONOVÁ a PANÍ FITZGERALDOVÁ sedí naproti sobě u stolu, na němž jsou dva čajové šálky s talířky a karty, z nichž paní Fitzgeraldová věštila paní Pearsonové budoucnost. Paní Pearsonová je čtyřicátnice, příjemného zevnějšku, ale utrápená. Paní Fitzgeraldová je starší, silnější, pevné povahy, poněkud záhadná. Kouří. Velice záleží na tom, aby obě ženy měly ostře kontrastní hlasy — PANÍ PEARSONOVÁ mluví slabým, poplašeným hlasem, možná s lehkým příděchem předměstské cockneyské výslovnosti; PANÍ FITZGERALDOVÁ pak má hlas hluboký, snad spíše irského zabarvení.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*sbírá karty*): Víc vám nemohu říct, paní Pearsonová. Možná že vás čeká šťastný osud, ale možná že se vám to pokazí. Všechno teď záleží na vás. Jak se rozhodnete, tak to dopadne.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano, díky, paní Fitzgeraldová. Jsem vám hrozně moc

vděčná. Je to báječné, když má člověk za sousedku opravdovou věštkyni. To jste se taky naučila, když jste byla v Orientě?

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ano. Měla jsem na to dvanáct let, zatímco tatínek dělal kariéru ubytovacího důstojníka. Naučil se tam hodně, ale já se naučila mnohem víc. Tak rozhodnete už se, drahoušku? Hezky si dupněte, jednou provždy, a buďte paní ve vlastním domě a hlavou rodiny.

PANÍ PEARSONOVÁ (*omluvně se usmívá*): To se vám lehko řekne. A já je mám ještě ke všemu tolik ráda, i když se mnou jednají bezohledně a sobecky. Oni to vlastně ani tak nemyslí...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*skočí jí do řeči*): Možná, že ne. Ale bylo by pro ně líp, kdyby se naučili s vámi zacházet jak se patří...

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano, myslím, že by to bylo lepší, aspoň po jedné stránce.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: O tom nemůže být pochyby. Komu líp svědčí rozmazlování — dospělému mužskému, chlapci nebo děvčeti? Nikomu. Myslíte si, že jim prospívá, když za nimi pořád pobíháte, necháte si poroučet, jako byste byla jejich služka, a sedíte večer co večer doma, kdežto oni se chodí bavit? Ani nápad. Je to hrob pro ně právě tak jako pro vás. Manželé, synové i dcery by měli být ke svým manželkám a matkám pozorní, a ne jim rozkazovat a mávat s nimi jako s hadrem. A neřkejte mi, že mi nerozumíte, protože já toho vím mnohem víc, než jste mi pověděla.

PANÍ PEARSONOVÁ (*pochybovačně*): Já — občas udělám narážku...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Narážku? Na vaši rodinku narážky nic neplatí, paní Pearsonová.

PANÍ PEARSONOVÁ (*pochybovačně*): Asi ne. Ale když já nechci být protivná, tolik se mi to přičí. A ani vlastně nevím, kde mám začít. Pořád se chystám, že si to s nimi vyříkám — ale nějak nevím, jak do toho kousnout. (*Rychle pohlédne na hodinky*) Jejej — prokristapána! Podívejte se, kolik už je hodin. Nemám nic hotovo a co nevidět jsou tady — a možná, že budou všichni zase někam pospíchat... (*Chce se zvednout, ale PANÍ FITZGERALDOVÁ napřáhne ruku přes stůl a stáhne ji na židli*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Jen ať hezky počkají, anebo se pro jednou mohou postarat sami o sebe. Právě v tuhle chvíli si můžete dupnout. Teď hned. (*Zapálí si cigaretu od té, kterou právě dokouřila*)

PANÍ PEARSONOVÁ (*v rozpacích*): Paní Fitzgeraldová — já vím, že to myslíte dobře — já jsem s vámi vlastně zajedno — ale já prostě nemůžu — a nepokoušejte se mě k tomu přinutit, nemá to žádnou cenu. Jestli vám slíbím, že si s nimi doopravdy promluví, vím docela jistě, že svůj slib nebudu moct dodržet.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Tak to nechte na mně.

PANÍ PEARSONOVÁ (*rozčilená*): Ne, ne, děkuji vám mockrát, paní Fitzgeraldová — ale to by vůbec nešlo. Nikdo jiný prostě nemůže — okamžitě by dostali zlost a nebrali by ho vůbec na vědomí — a nemohla bych jim to ani mít za zlé. Víím, že bych na to měla přistoupit, ale vidíte, jak to vypadá, ne? (*Omluvně hledí přes stůl a dosti ztrápeně se usmívá*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*chladně*): Nepochopila jste mě.

PANÍ PEARSONOVÁ (*poplašená*): Ach promiňte — myslela jsem, že jste řikala, abych to nechala na vás.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: To jsem řekla. Ale ne na mně osobně — nýbrž na mně ve vaší kůži.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ale — já vám nerozumím. Jak byste mohla být vy já?

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*chladně*): Vyměníme si prostě role. Či vlastně podobu. Vy budete vypadat jako já. No a já budu vypadat jako vy.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ale to přece nejde.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Jak to víte? Zkusila už jste to někdy?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ne, chraň pánbůh...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*chladně*): Já ano. Už je to sice dávno, ale pořád ještě bych to měla umět. Není to nadlouho, ale přece jenom nám to postačí, abychom provedly, co jsme si předsevzaly. Osvojila jsem si to pochopitelně v Orientě, tam jsou ve všech těchhle tricích zběhlí. (*Vztáhne ruku přes stůl, cigaretu má v ústech*) Podejte mi obě ruce, má milá.

PANÍ PEARSONOVÁ (*pochybovačně*): Totiž — já nevím — máme to udělat?

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Je to vaše jediná šance. Dejte mi ruce a buďte chvíli zticha. Prostě na nic nemyslete. (*Chápe se jejích rukou*) A dívejte se na mě. (*Zírají na sebe*)

(*Drmolí*) Abraka dabraka — abraka dabraka...

(*Tato krátká scénka by měla být zahrána precizně. Musíme předpokládat, že obě osoby si vymění podobu. Jakmile bylo vysloveno kouzlo, obě ženy, dosud se držící za ruce, se náhle uvolní, jako by z nich vyprchal život. Posléze se obě proberou, ale s vyměněnými osobnostmi. Každá se musí snažit osvojit si hlas a způsoby té druhé. Nyní je tedy PANÍ PEARSONOVÁ kurážná a autoritativní a PANÍ FITZGERALDOVÁ nervózní a poplašená*)

PANÍ PEARSONOVÁ (*nyní s osobností paní Fitzgaldové*): Tak už chápete, jak to myslím, drahoušku? (*Povšimne si cigarety*) O tohle vy přece nestojíte. (*Uchopí cigaretu, vloží si ji mezi rty a spokojeně slukuje*)

(*PANÍ FITZGERALDOVÁ, teď s osobností paní Pearsonové, se prohlíží, vidí že se změnila, a poděšeně vykřikne*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*s osobností paní Pearsonové*): Jejej — ono se to doopravdy povedlo.

PANÍ PEARSONOVÁ (*blahosklonně*): To bych řekla, že to se povedlo. Čistá práce. Ani jsem netušila, co ve mně dřímá.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*poděšená*): Ale co si počnu, paní Fitzgaldová? George a děti mě takhle nepoznají.

PANÍ PEARSONOVÁ (*ponuře*): Vždyť vás ani neuvidí — v tom je ten vtip. Budou

se muset vypořádat se mnou — jenomže o tom nebudou vědět.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*dosud zděšeně*): Ale co když se nebudeme moc' vyměnit nazpátek? To by byla katastrofa.

PANÍ PEARSONOVÁ: Jen klid, paní Pearsonová — neměla byste se tak špatně, kdybyste musela žít v mé kůži. Jako já byste si užila daleko víc, než jste si užila jako vy...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ano — jenomže já nechci být někdo jiný...

PANÍ PEARSONOVÁ: Ale ale — žádné strachy. Nazpátek je proměna lehčí — udělám to, kdykoli budeme chtít...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Tak to udělejte hned...

PANÍ PEARSONOVÁ: Ani nápad. Nejdrív se musím vypořádat s vaší rodinkou. O to tady přece jde, ne? Říkala jste, že nevíte, jak začít. Dobrá, ukážu vám to.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ale co budu dělat já?

PANÍ PEARSONOVÁ: Jděte na chvílku ke mně domů — nikdo tam není — a potom se sem zaskočte podívat, jak to tady vedeme. Měla byste se ohromně pobavit. Radši už se teď ztratíte, než se někdo z nich přihrne.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně vstává*): Ano — asi to tak bude nejlepší. Víte určitě, že to dobře dopadne?

PANÍ PEARSONOVÁ (*směje se pod vousy*): Dopadne to báječně. A teď už zmizte, drahousku.

(*PANÍ FITZGERALDOVÁ přejde pokojem a vyběhne ze dveří vpravo. PANÍ PEARSONOVÁ osamí, pokřuje — zapálí si další cigaretu — a začne si na stole vykládat patience. Po chvíli vrazí zleva do pokoje DORIS PEARSONOVÁ. Je to hezké, asi tak dvacetileté děvče, a byla by docela milá, kdyby nebyla rozmazlená*)

DORIS (*dřív než si čehokoli všimne*): Mami — budeš mi muset přezehlít ty žluté hedvábné šaty. Dneska večer si je chci vzít. (*Náhle si uvědomí, co se děje, a strne ohromením*) Co to děláš?

PANÍ PEARSONOVÁ (*teď promluví svým normálním hlasem, jenže nehovoří poplašeně a omluvně, ale chladně a ostře, aniž vzhledne*): Co bych dělala — chodím snad po hlavě?

DORIS (*dosud ohromena*): Ale ty kouříš!

PANÍ PEARSONOVÁ: To máš pravdu, miláčku. Není to snad zakázané, či je?

DORIS: Ale já myslela, že nekouříš.

PANÍ PEARSONOVÁ: Tak to ses mylíla.

DORIS: Nasvačíme se v kuchyni?

PANÍ PEARSONOVÁ: Nasvač se, kde chceš, má milá.

DORIS (*podrážděně*): Chceš snad říct, žeš nic neuvařila?

PANÍ PEARSONOVÁ: Pro tebe nic. Já už jsem se nasvačila. Možná, že si později vyjdu ke Clarendonovi na pořádnou večeri.

DORIS (*nechce věřit sluchu*): Ty že si vyjdeš?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano, já. Kdopak jiný?

DORIS (*zírá na ni vyjeveně*): Mami — co se to s tebou děje?

PANÍ PEARSONOVÁ: Neblázní.

DORIS (*rozhořčeně*): No jestli já blázním — musíš uznat, že je to trochu moc, člověk se celý den dře a ty se ani neobtěžuješ, abys uvařila čaj. Slyšelas, co jsem říkala o těch žlutých hedvábných šatech?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ne. Už je snad nechceš nosit? Mně se nikdy nelíbily.

DORIS (*vztekle*): Samozřejmě, že je chci nosit. A vezmu si je zrovna dneska večer. A tak je chci mít vyžehlené.

PANÍ PEARSONOVÁ: Chceš je mít vyžehlené? A jak si to prosím tě představuješ — že se vyžehlí samy?

DORIS: Ne, vyžehlíš mi je ty — vždycky mi je přece žehlíš.

PANÍ PEARSONOVÁ: Tak tedy tentokrát ti je nevyžehlím. A nevykládej mi tady, že se nadřeš, vím moc dobře, že se nepřetrhneš, slečno. Moje pracovní doba je dvojnásobná, a nemám od nikoho plat, ani slovo uznání. Pročpak si chceš vzít ty žluté hedvábné šaty? Kam máš namířeno?

DORIS (*nakvašeně*): Na schůzku s Charliem Spencem.

PANÍ PEARSONOVÁ: Proč?

DORIS (*prudce*): Proč? Proč? Co se ti prosím tě děje? Proč bych nemohla jít s Charliem Spencem, když mě vyvez na schůzku a když se mi na ni chce? Máš snad nějaké námitky? Prosím — můžeš mi je klidně vyjmenovat...

PANÍ PEARSONOVÁ (*přísně*): Copak si nemůžeš najít někoho lepšího? Já bych

s Charliem Spencem nešla ani po smrti. Má zuby ven a je natvrdlý...

DORIS: Není...

PANÍ PEARSONOVÁ: Když já byla v tvém věku, byla bych si našla někoho lepšího, než je Charlie Spence — anebo bych nad sebou udělala kříž.

DORIS (*už skoro nabírá k pláči*): Nech už toho!

(*Doris vyběhne levou stranou.* PANÍ PEARSONOVÁ se zachechtá a začne si skládat karty. Po chvíli vejde zleva CYRIL PEARSON. Je mužským protějškem Doris).

CYRIL (*živě*): Nazdar, mami. Uvařilas čaj?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ne.

CYRIL (*jde ke stolku; otráveně*): Proč ne?

PANÍ PEARSONOVÁ (*chladně*): Neměla jsem náladu.

CYRIL: Je ti divně, nebo co?

PANÍ PEARSONOVÁ: V životě mi nebylo líp.

CYRIL (*útočně*): Tak co sis to vzpomněla?

PANÍ PEARSONOVÁ: Jen tak pro změnu.

CYRIL (*stroze*): Heleďse, mami, nech už legrace — a hoď sebou. Nemám moc času.

(*CYRIL je na odchodu, když vtom ho zazrazí hlas PANÍ PEARSONOVÉ*)

PANÍ PEARSONOVÁ: Zato já mám času dost.

CYRIL: Dobře, jenže já spěchám. Dneska večer budu v jednom kole. (*Zamíří doleva ke dveřím*) Připravilas mi věci?

PANÍ PEARSONOVÁ (*chladně*): Nemohu si vzpomenout. Ale myslím, že ne.

CYRIL (*vrací se ke stolku*): Heleď — podívej se. Když jsem ti dneska ráno říkal, slíbilas mi to. Povídala jsi, že to musíš všechno nejdřív prohlédnout, jestli to nebude třeba pospravit.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano — ale teď jsem přišla na to, že mě nebaví spravovat.

CYRIL: No, to je od tebe moc hezké — jakpak by to vypadalo, kdybychom takhle mluvili všichni?

PANÍ PEARSONOVÁ: Vždyť vy tak všichni mluvíte. Když vám doma něco nevoní, tak to prostě neuděláte. A když se vám něco nelíbí v zaměstnání, tak jdete na odbory, aby to zakázaly. A já se teď, krátce a dobře, dala k vám.

CYRIL (*omráčen*): Já ti nerozumím, mami. Co se děje?

PANÍ PEARSONOVÁ (*lakonicky a zlověstně*): Časy se mění.

(*DORIS vstoupí zleva. Právě se obléká a má na sobě župánek. Je pobledlá a má zarudlé oči*)

PANÍ PEARSONOVÁ: Vypadáš příšerně. Takhle zřízená bych nešla na oči ani Charliemu Spenceovi.

DORIS (*přechází kolem stolku; zlostně*): Nech už toho s tím Charliem. A stejně ještě nejsem hotová — teprv se oblíkám. A jestli opravdu vypadám příšerně, je to tvoje vina — kvůli tobě jsem brečela.

CYRIL (*zvědavě*): Proč — co ti udělala?

DORIS: Hele, nech toho.

PANÍ PEARSONOVÁ (*vstává a chystá se jít do kuchyně*): Zbylo nám nějaké černé pivo? Nemohu si vzpomenout.

CYRIL: Jedna nebo dvě láhve. Aspoň myslím. Ale teď přece nebudeš chtít pivo.

PANÍ PEARSONOVÁ (*zvolna kráčí na levou stranu jeviště*): I budu.

CYRIL: A naco?

PANÍ PEARSONOVÁ (*u dveří se otočí*): Chci se napít — ty moulo.

(*PANÍ PEARSONOVÁ vyjde pravou stranou jeviště. CYRIL a DORIS jsou okamžitě u sebe, hlavy spiklenecky pohromadě, spěšně si šeptají*)

DORIS: Taky na tebe byla taková?

CYRIL: Taky — čaj neudělala — všechno jí bylo úplně fuk...

DORIS: No, aspoň jsem ráda, že je na nás na oba stejná. Už jsem trnula, že jsem něco provedla.

CYRIL: Já taky. Jenomže všechno to zavinila sama...

DORIS: Když jsem přišla domů, kouřila a hrála karty. Nechtěla jsem ani očím věřit.

CYRIL: Ptal jsem se jí, jestli jí není divně, a řekla, že ne.

DORIS: Ať je to jak chce, je najednou jako vyměněná. A proto jsem se taky rozbrečela. Ne snad kvůli tomu, co řekla, ale jak to řekla — a jak se přitom tvářila.

CYRIL: Ani jsem si nevšiml. Mně se zdá, že se tváří pořád stejně.

DORIS: Mně ne. Poslouchej, co jestli si někde narazila hlavu nebo tak něco —

však viš — a teď má — jak se tomu říká? — no, však viš...

CYRIL (*omráčen*): Myslíš, že jí jako stráší ve věži?

DORIS: Ale ne, ty troubo. Myslíš otřes mozku. Jestli ho náhodou nedostala.

CYRIL: To je ale praštěný nápad.

DORIS: Jestli chceš něco vědět, tak praštěná je ona.

(*Najednou se rozhihňá*)

CYRIL: Co zas je — co ti přelítlo?

DORIS: Jestli bude takhle vyvádět, až se vrátí táta...

(*Opět se zahihňá*)

CYRIL (*rozřehťá se na celé kolo*): Na to si tedy počkám — dva lístky na večer do první řady na balkóně...

(*PANÍ PEARSONOVÁ vstoupí zprava, nese láhev černého irského piva a zpola nalitou sklenku. CYRIL a DORIS se pokoušejí zarazit přívál smíchu a chechtotu, ale nejsou dost pohotoví. PANÍ PEARSONOVÁ po nich sklouzne opovržlivým pohledem*)

PANÍ PEARSONOVÁ (*ledově*): Vy dva se pořád holedbáte, jak jste dospěli — proč se aspoň pro jednou nesnažíte chovat, jak se na váš věk sluší? (*Přistoupí k pohovce a usedne*)

CYRIL: Copak už se nesmíme ani zasmát?

PANÍ PEARSONOVÁ: Proč ne, jestli je to k smíchu. Povězte mi to, honem. Ať se taky zasměju. Potřebovala bych to.

DORIS: Ale mami, ty přece naše vtipy nikdy nechápeš...

PANÍ PEARSONOVÁ: Z vašich vtipů jsem se mohla uzívat, už než jste se narodili, Doris.

DORIS (*už skoro zase s pláčem*): Proč tak mluvíš? Co jsme provedli?

PANÍ PEARSONOVÁ (*rychle*): Nic — jenom si přijdete domů, honem něco chcete, zase vypadnete, a potom se vrátíte, když už nemáte kam jinam jít.

CYRIL (*útočně*): Podívej — jestli neuděláš žádnou svačinu, tak si něco splaším sám...

PANÍ PEARSONOVÁ: Proč ne? Jen si posluž. (*Lokne si piva*)

CYRIL (*na cestě do kuchyně se otočí*): Mírně to přeháníš, to ti tedy řeknu. Dru se od rána jak mezek.

DORIS: Můj případ.

PANÍ PEARSONOVÁ (*klidně*): Osm hodin denně?

CYRIL: Jasně — osm hodin — zapamatuj si to laskavě.

PANÍ PEARSONOVÁ: Já už jsem si svých osm hodin odpracovala.

CYRIL: To je něco jiného.

DORIS: Samo sebou že je.

PANÍ PEARSONOVÁ (*klidně*): Bylo to něco jiného. Teď už se časy změnily. Čtyřicetihodinový pracovní týden pro všechny. Počkejte, až si na víkend udělám dva dny volna.

(*DORIS a CYRIL se na sebe polekaně podíívají. Potom se vyjeveně zahledí na PANÍ PEARSONOVOU, která jejich pohled klidně opětuje*)

CYRIL: Musím si zchrástít něco k jídlu a posilnit se. Podle všeho to budu potřebovat. (*Odejde do kuchyně*)

DORIS (*přistoupí k pohovce; ustaraně*): Maminko, snad nechceš říct, že v sobotu a v neděli nebudeš dělat vůbec nic?

PANÍ PEARSONOVÁ (*vesele*): Ne, tak daleko bych nešla. Možná že ustelu nějakou tu postel a něco málo uvařím, ovšem jako zvláštní laskavost. To pocho-pitelně znamená, že mě budete muset moc hezky poprosit, za všechno mi poděkovat a vůbec si mě dost hledět. Ale jestli si někdo z vás, pracujících čtyřicet hodin v týdnu, myslí, že mu budu v sobotu a v neděli oddaně posluhovat a ani mi za to nepoděkuje, zatraceně se mylí. Možná, že si na víkend i někam vyjedu.

DORIS (*zděšeně*): Že si někam vyjedeš?

PANÍ PEARSONOVÁ: Proč ne? Změna by mi šla k duhu. Jsem tady zavřená, jak je rok dlouhý. Jestli já nepotřebuju změnu, kdo už by ji potom potřeboval?

DORIS: Ale kam bys jela, a s kým?

PANÍ PEARSONOVÁ: To už je moje věc.

Ty se mě přece taky neptáš, kam bys měla jet a s kým, ne?

DORIS: Jenže to je rozdíl.

PANÍ PEARSONOVÁ: Jediný rozdíl je v tom, že jsem o hodně starší než ty a dovedu se o sebe líp postarat.

DORIS: Neupadlas a nepraštila ses o něco?

PANÍ PEARSONOVÁ (*ledově*): Ne. Ale praštím něčím tebe, holčičko, jestli se nepřestaneš tak pitomě ptát.

(*DORIS na ni zírá s otevřenými ústy, pláč na krajičku*)

DORIS: Ach — to je hrůza...

PANÍ PEARSONOVÁ (*chladně*): Nech toho fňukání. Nejsi mimino. Když jsi dost stará na to, abys chodila na procházky s Charlie Spencem, jsi taky dost stará na to, aby ses dovedla chovat. Tak už dost.

(*Vstoupí GEORGE PEARSON zleva. Je asi tak padesátník, v podstatě slušný člověk, ale smrtelně vážný, sebevědomý, okázalého vystupování. Měl by to být pokud možno rozložitý muž pomalých pohybů*)

GEORGE: Dobrý den — copak se stalo? Přece bys neplakala.

DORIS (*vzlyká*): Však uvidíš.

(*DORIS vyběhne levou stranou jeviště, přitom si ještě párkrát vzlykne. GEORGE za ní chvíli mlčky hledí, potom se dívá na PANÍ PEARSONOVOU*)

GEORGE: Neříkala „Však uvidíš“...?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano.

GEORGE: Co tím myslela?

PANÍ PEARSONOVÁ: Zeptej se radši jí.

(*GEORGE pomalu sklouzne pohledem ke dveřím, pak se zadívá na PANÍ PEARSONOVOU. Vtom si povšimne piva, neboť PANÍ PEARSONOVÁ právě zdvihá sklenku ke rtům. Oči mu skoro vypadnou z důlků*)

GEORGE: Pivo?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano.

GEORGE (*užasle*): Pročpak piješ pivo?

PANÍ PEARSONOVÁ: Protože jsem na ně dostala chuť.

GEORGE: V tuhle dobu?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano — chutná snad v tuhle dobu hůř nebo co?

GEORGE (*zděšeně*): Ale ne, asi ne, Annie — ale žeš ještě nikdy nic takového neudělala...

PANÍ PEARSONOVÁ: No tak to dělám teď.

GEORGE (*se silným odporem*): Ano, ale mně se to nelíbí. Vypadá to ošklivě. Překvapuješ mě.

PANÍ PEARSONOVÁ: Výborně, měla by to pro tebe být vítaná změna.

GEORGE: Jak to myslíš?

PANÍ PEARSONOVÁ: Už je to jistě hezky dlouho, co jsem tě naposledy překvapila, Georgi.

GEORGE: Já si ovšem na překvapení nepotrpím — mám rád klidný běh života — to už bys snad za ta léta mohla vědět. Mimochodem, ráno jsem ti za-

pomněl říct, že nebudu svačit. Dneska máme v klubu slavnostní kulečnickový večer — i s malou večeří. Tak tedy dnes nesvačím.

PANÍ PEARSONOVÁ: Dobře. Stejně žádná svačina není.

GEORGE (*ohromen*): Chceš snad říct, žeš nic nepřipravila?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano. A jak se ukázalo, dobře jsem udělala.

GEORGE (*zdrčeně*): To je všechno hezké, ale co kdybych byl něco chtěl?

PANÍ PEARSONOVÁ: Propánakrále! Viděl kdy svět takového člověka! Nelíbí se mu, že jsem mu nepřipravila svačinu, a přitom vůbec svačit nechce. Zkusils tohle někdy v klubu?

GEORGE: Co jsem měl zkusit v klubu?

PANÍ PEARSONOVÁ: Jít k výčepu a říct, že sice nechceš pivo, ale že se ti nelíbí, že už ti stejně nenačeňovali. Jen to tam zkus a uvidíš, jak pochodíš.

GEORGE: Nechápu, o čem to mluvíš.

PANÍ PEARSONOVÁ: Vysmívá se ti ještě mnohem víc, než už se ti vysmívají teď. GEORGE (*pohněvaně*): Že se mi vysmívají? Nikdo se mi nevysmívá.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ale vysmívá. Už jsi na to mohl za ta léta přijít. Každý jiný by to byl dávno objevil. Na tvůj účet se vytrvale baví. Stal ses známou figurkou. Říkají ti Buddha, protože prý si tak strašně dáváš na čas a potrpíš si na dekorum.

GEORGE (*zděšeně*): To není možné!

PANÍ PEARSONOVÁ: Jakživo mi nešlo na rozum, proč vlastně tak rád trávíš tolik času někde, kde se ti za zády neustále smějí a dávají ti všelijaké přezdívky. A ženu necháváš večer co večer doma. Místo aby sis s ní vyšel do společnosti, s ní aspoň nevypadáš hloupě...

(*CYRIL vstoupí zprava, v jedné ruce sklenici mléka a v druhé veliký kus dortu. GEORGE, skoro omráčen, prosebně se k němu obrátí*)

GEORGE: Poslyš, Cyrile, tys přece se mnou párkrát byl v klubu. Že se mi tam nevysmívají a neříkají mi Buddha, víd že ne?

(*CYRIL upadne do rozpaků, zaváhá*)

(*Zlostně*): No honem — řekni mi to. Vysmívají se mi?

CYRIL (*rozpačitě*): No — vlastně ano, taťko. Bohužel ano.

GEORGE (*zvolna sklouzne pohledem z jednoho na druhého, omráčen*): No tedy — at se — na místě propadnul (*Pomaličku odchází levou stranou jeviště, skoro jako by ho někdo praštil do hlavy*). CYRIL se za ním chvíli dívá, pak se zlostně otočí k PANÍ PEARSONOVÉ)
CYRIL: Tos mu tedy neměla říkat, mami. To se nedělá. Hrozně ses ho dotkla. A mě taky.

PANÍ PEARSONOVÁ: Někdy to lidem prospěje, když se jich někdo dotkne. Pravda by nikoho neměla dlouho mrzet. Kdyby otec nechodil do klubu tak často, možná že by se mu tam přestali smát.
CYRIL (*zachmuřeně*): Pochybuju.

PANÍ PEARSONOVÁ (*přísně*): Možná, ale já zas pochybuju o tom, jestli je tvůj názor směřodatný. Co ty víš? Nic. Utratíš až moc času a peněz na psích dostihách, na škvárovce a ledních revučích...
CYRIL (*nakvašeně*): No a? Musím se přece nějak pobavit, ne?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ani by mi to tolik nevadilo, kdyby ses opravdu bavil. Jenže je to pro tebe zábava? Co z toho prosím tě máš?

(*Zleva je slyšet spěšné ostré zaklepání*)

CYRIL: Někdo jde asi za mnou. Podívám se. (*Vyběhne, v okamžiku se vrací a zavírá za sebou dveře*) To je ta stará škatule od vedle — Fitzgeraldová. Nechceš, aby šla dál, vid?

PANÍ PEARSONOVÁ (*ostře*): Ovšem že chci. Jen ji uveď. A přestaň jí říkat stará škatule. Je to velice milá paní a má mnohem víc zdravého rozumu, než na kolik se kdy zmůžeš ty.

(*CYRIL odejde levou stranou. PANÍ PEARSONOVÁ dopije pivo a olízne si rty. CYRIL znovu vstoupí, přivádí PANÍ FITZGERALDOVOU, která ve dveřích zaváhá*)
Jen podte dál, paní Fitzgeraldová.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*blíží se zleva do středu jeviště; ustrašeně*): Já — mě by jenom zajímalo — jestli je všechno v pořádku...

CYRIL (*zachmuřeně*): Ne, to teda není.
PANÍ PEARSONOVÁ (*ostře*): Ovšem že je. Ty buď zticha.

CYRIL (*zlostně a nahlas*): Proč bych měl být zticha?

PANÍ PEARSONOVÁ (*křičí*): Protože ti to poručím — ty pitomý zkažený frac-ku.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně protestuje*): Ach — to ne — opravdu...

PANÍ PEARSONOVÁ (*přísně*): Podívejte, paní Fitzgeraldová, nemluvte mi do toho, když si dělám v rodině pořádek — prosím vás!

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ano — ale Cyril...

CYRIL (*naštvaně*): Pro vás pan Cyril Pearson, Paní Fitzgeraldová, prosím. (*Důstojně odkráčí do kuchyně*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*přistoupí k pohovce; šeptá*): Ach — božínku — co se to děje?

PANÍ PEARSONOVÁ (*klidně*): Dohromady nic. Prostě je usměřuju, nic víc. Tohle jste měla udělat už dávno.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Je George doma? (*Usedne vedle PANÍ PEARSONOVÉ na pohovku*)

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano. Zrovna jsem mu řekla, co si o něm myslí v klubu.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ovšem, a myslí si o něm samé pěkné věci, že?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ne, nemyslí. A teď už to ví.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně*): Ach — božínku — kéž byste to byla neříkala, paní Fitzgeraldová...

PANÍ PEARSONOVÁ: Nesmysl! Náramně jim to všem prospěje. A brzo vám budou zobat pěkně z ruky — uvidíte...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ale já nechci, aby mi zobali z ruky...

PANÍ PEARSONOVÁ (*netrpělivě*): No, at budete chtít cokoli, udělají vám to — všichni tři. Dejte na má slova, paní Pearsonová.

(*GEORGE vejde otráveně zleva. Při pohledu na návštěvu je nepřijemně překvapen. Pokročí k lenošce vlevo, těžce dosedne a mrzutě si zapálí dýmku. Potom sklouzne pohledem z PANÍ PEARSONOVÉ na PANÍ FITZGERALDOVOU, která si ho poplašeně prohlíží*)

GEORGE: Jen jste k nám na chvíli zaskočila, že, paní Fitzgeraldová?

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*něuvědomuje si, co říká*): No — vlastně ano — Georgi.

GEORGE (*zděšeně*): Georgi!

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně*): Ach — promiňte...

PANÍ PEARSONOVÁ (*netrpělivě*): Co na tom záleží? Jmenuješ se přece George, ne? — Kdo si myslíš, že jsi — vévoda z Edinburghu?

GEORGE (*zlostně*): Co ten s tím má co dělat? To mi prosím řekni. Jako by to nebylo už tak dost zlé, bez toho jejího oslovování. Žádná svačina. Buddha. A chudinka Doris si nahoře může oči vyplakat — ano, oči vyplakat.

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*zasténá*): Ach — božínku — to jsem měla vědět...

GEORGE (*zírá na ni znechuceně*): Vy jste to měla vědět! Proč právě vy? Vás se to přece vůbec netýká, paní Fitzgeraldová. Podívejte — zrovna teď tu máme všechno vzhůru nohama — tak nás snad omluvíte...

PANÍ PEARSONOVÁ (*než stačí PANÍ FITZGERALDOVÁ odpovědět*): Já tě neomluvím, Georgi Pearstone. Až mě příště přijde navštívit přítelkyně a sousedka, tak ji slušně pozdrav — Dobrý večer nebo Jak se máte? nebo jak chceš —, to přece nejde, jenom si vpochodovat do pokoje a mlčky si sednout. To je nevychovanost...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně*): Ale to nevádí...

PANÍ PEARSONOVÁ: Ne, to vadí. V tomhle domě se budou lidi slušně chovat — anebo mi hned bude všechno jasné. (*Zuřivě hledí na GEORGE*) No tak?

GEORGE (*zastřeně*): No tak co?

PANÍ PEARSONOVÁ (*popichuje ho*): Pročpak nejdeš do klubu? Dneska přece máte slavnostní večer, ne? Už tě tam budou čekat — aby se mohli dosyta nasmát. Tak už jdi. Nesmíš je zklamat.

GEORGE (*hořce*): No dobře. Jen mě před ní hodně zesměšňuj! Jen si posluž — na mne se neohlížej. To je bláznec! Chudinka Doris si může oči vyplakat! A ještě si sem zve sousedy, aby viděli tu legraci! (*Náhle mu povolí nervy, zabodne se do PANÍ PEARSONOVÉ očima a rozkřikne se*) Prosím — ať si to tedy poslechně. Co se to s tebou stalo? Přeskočilo ti — nebo co?

PANÍ PEARSONOVÁ (*vyskočí; zuřivě*): Jestli se na mě ještě jednou takhle rozkřikneš, Georgi Pearstone, tak ti takovou jednu vrazím do toho tvého pitomého tlustého ksichtu...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*zasténá*): Ach ne — ne — ne — ne — prosím vás, paní Fitzgeraldová!

(*PANÍ PEARSONOVÁ se posadí*)

GEORGE (*upírá na ni zrak, zděšeně*): Buďte přeskočilo mně, anebo vám obě-

ma. Jak to říkáte, Ne — ne, prosím vás, paní Fitzgeraldová? Poslyšte — *vy* jste přece paní Fitzgeraldová. Tak proč prosíte sama sebe, abyste toho nechala, když nic neděláte? Řekněte jí, ať toho nechá — pak to bude mít smysl. (*Hledí na paní Pearsonovou*) Myslím, že ses nalížla.

PANÍ PEARSONOVÁ (*vyskočí; zuřivě*): Řekni to ještě jednou, Georgi Pearstone.

GEORGE (*zastřeně*): No dobře — dobře — dobře...

(*DORIS pomalu vejde zleva, vypadá zdrceně. Pořád ještě má na sobě župan. PANÍ PEARSONOVÁ sedí na pohovce*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Nazdar — Do-risko!

DORIS (*zničeně*): Dobrý den — paní Fitzgeraldová!

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Myslela jsem, že jdeš dneska večer s Charliem Spencem.

DORIS (*dotčeně*): Co je vám do toho?

PANÍ PEARSONOVÁ (*ostře*): Tak dost!

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*nervózně*): Ale nechte ji — to nevádí...

PANÍ PEARSONOVÁ (*přísně*): Žádné nevádí. Moje dcera mi nebude s nikým mluvit tímhle tónem. Tak hezky slušně paní Fitzgeraldové odpověz, Doris — anebo si jdi zase nahoru...

(*DORIS se tázavě podívá na otce*)

GEORGE (*zoufale*): Na mne se nedívej. Já jsem kapituloval. Prostě jsem kapituloval.

PANÍ PEARSONOVÁ (*zuřivě*): No bude to? Odpověz.

DORIS (*nakvašeně*): Měla jsem jít dneska večer s Charliem Spencem — ale teď jsem to odvolala...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ale to je škoda, děvenko! Proč jste to udělala?

DORIS (*v návalu zlosti*): Protože — když to tedy chcete vědět — maminka se do mě navážela — úplně jsem ztratila náladu — tvrdila, že prý má zuby ven a že je natvrdlý....

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*už směleji; k PANÍ PEARSONOVÉ*): Ach — to jsi tedy neměla říkat...

PANÍ PEARSONOVÁ (*ostře*): Paní Fitzgeraldová, rodinu si spravím sama, "y si správe zase svou.

GEORGE (*ponuře*): Tak teď už došlo i na ni, vid', Annie?

PANÍ PEARSONOVÁ (*ještě o poznání po-*

nuřeji): Čekají tě v klubu, Georgi, nezapomeň. A ne aby ses zase rozbrečela, Doris...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*vstane; náhle se rozhodne jednat*): Už je toho dost — opravdu dost.

(GEORGE a DORIS na ni zděšeně zírají) Poslouchejte, prosím. Chtěla bych si promluvit mezi čtyřma očima s paní Fitz-*(spěšně se opraví)* s paní Pearsonovou, a tak vám budu vděčná, když nás necháte na chvílku o samotě. Řeknu vám, až budeme hotovy. Jděte, prosím vás. Slibuji vám, že toho nebudete litovat. Tuhle situaci mohu vyřešit jedině já.

GEORGE (*vstává*): To jsem rád, že ji někdo vyřeší — protože já jsem na to krátký. Pojd', Doris.

(GEORGE a DORIS odejdou levou stranou. PANÍ FITZGERALDOVÁ zatím přistoupí ke stolku a usedne. Horlivě kývá na PANÍ PEARSONOVU, aby se tam také posadila)

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Paní Fitzgeraldová, teď se musíme zase vyměnit — opravdu musíme...

PANÍ PEARSONOVÁ (*vstává*): Pročpak? PANÍ FITZGERALDOVÁ: Protože tohle už zašlo moc daleko. Vidím, jak už jsou všichni nešťastní — a nemohu to snést.

PANÍ PEARSONOVÁ: Ještě trochu toho neštěstí by jim šlo náramně k duhu. Už teď je to pořádný rozdíl... (*Pokročí ke stolku a posadí se*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ne, já už to nevydržím — opravdu to nevydržím. Musíme se zase vyměnit. Rychle, prosím vás, paní Fitzgeraldová.

PANÍ PEARSONOVÁ: No dobrá, když tedy jinak nedáte...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ano — chci to — prosím vás — *prosím*.

(*Dychtivě natáhne ruce přes stůl. PANÍ PEARSONOVÁ je uchopí*)

PANÍ PEARSONOVÁ: Tiše teď. Uvolněte se.

(PANÍ PEARSONOVÁ a PANÍ FITZGERALDOVÁ na sebe upřeně hledí. Ozývá se mumlání; přesně jako předtím): Abra-ka dabraka — abra-ka dabraka — abra-ka dabraka...

(*Provedou přesně totéž jako předtím, nejprve docela ochabnou, potom opět ožijí. Ovšem tentokrát se vrátí do své původní podoby*)

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Výborně — líbilo se mi to.

PANÍ PEARSONOVÁ: Mně ne.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Ale mělo se vám to líbit. Teď ale poslyšte, paní Pearsonová. Ne abyste si s nimi zase brala servítky, to jsme toho mohly rovnou nechat...

PANÍ PEARSONOVÁ: Budu hledět, abych to nepokazila, paní Fitzgeraldová.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Měli to mít delší, aspoň jsem si to tak představovala — ještě hodinka dvě tohoto tuhého režimu a bylo to v suchu...

PANÍ PEARSONOVÁ: Určitě se teď polepší — jenomže nemám zdání, jak jim to vysvětlím...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*přisně*): Ne abyste začala něco vysvětlovat nebo se nějak omlouvat — to byste to mohla rovnou zabalit.

PANÍ PEARSONOVÁ (*procitěně*): Vám se to řekne, paní Fitzgeraldová. Konec konců, váš mážel a děti to nejsou...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*působivě*): Tak podívejte. Sama jste připustila, že je ka-zíte — a stejně si vás nevážili. Stačí jedna omluva — jedno vysvětlení — a jste rovnou tam, kde jste byla. Varuji vás, má milá. Dejte jim sem a tam jenom pohledem — nebo tónem — na srozuměnou, že byste je zase mohla začít prohánět, kdyby se vám zachtělo — a to by na ně mělo zapůsobit. Aspoň to můžeme vyzkoušet.

PANÍ PEARSONOVÁ: Jak?

PANÍ FITZGERALDOVÁ: No podívejte, co byste tak po nich ráda, a oni vám ne a ne vyhovět? Třeba aby se taky jednou zdrželi doma?

PANÍ PEARSONOVÁ: Ano — a pomohli mi s večeří...

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Máte nějaké přání — něco, co byste chtěla, ať se jim to líbí nebo ne?

PANÍ PEARSONOVÁ (*zaváhá*): No — to mám. Totiž — ráda si někdy zahraju kanastu — jenže, to víte, málokdy k tomu mám příležitost — leda na vánoce...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (*vstává*): Máte ji mít. (*Pokročí ke dveřím, zleva, pak se otočí*) Ale nezapomeňte — pevnou ruku — nebo jste ztracená. (*Otevře dveře. Volá*) Haló! Můžete jít dál. (*Odstoupí ode dveří. Tiše*) Ale nezapomeňte — nezapomeňte — pevnou ruku.

(GEORGE, DORIS a CYRIL vpochoduji dvěma do pokoje a úzkostlivě sledují zrakem PANÍ PEARSONOVOU)

Právě odcházím, abyste se líp pobavili.

(Rodinka ustrašeně pohlédne na PANÍ PEARSONOVOU, ta se usmívá. S velkou úlevou se na ni také usmějí)

DORIS (úzkostně): Prosím, maminko?

PANÍ PEARSONOVÁ (usmívá se): Když už tedy chcete zůstat doma, napadlo mi, že bychom mohli...

PANÍ FITZGERALDOVÁ (naposledy varovně): Nezapomeňte!

PANÍ PEARSONOVÁ (přikývne, potom po rodince sjede ostrým pohledem): Doufám, že nejsou žádné námitky, nebo snad ano?

GEORGE (poníženě): Kdepak, maminko — jak si přeješ...

PANÍ PEARSONOVÁ (usmívá se): Napadlo mi, že bychom si mohli dát par-

tičku karet — a pak byste mohly, děti, připravit večeři a já si zatím promluví s tatínkem...

GEORGE (pevně): Mně to vyhovuje. (Vyzývavě pohlédne na děti) A co vy na to?

CYRIL (spěšně): Ano — mně se to hodí.

DORIS (váhavě): No — já...

PANÍ PEARSONOVÁ (ostře): Cože? Jen se vyslov!

DORIS (rychle): Ach ano — to bude pěkné...

PANÍ PEARSONOVÁ (usmívá se): Sbohem, paní Fitzgeraldová. Přijďte se na nás zase brzy podívat.

PANÍ FITZGERALDOVÁ: Jistě, má milá. Dobrou noc vespolek — mějte se hezky.

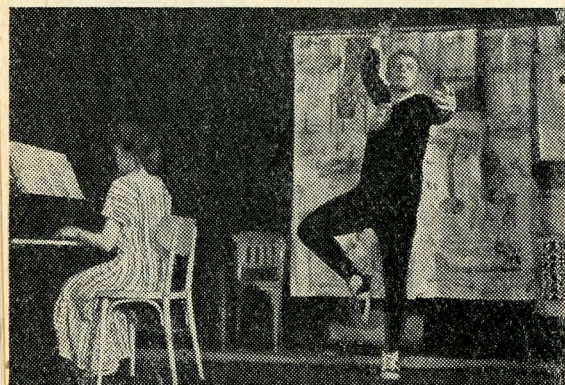
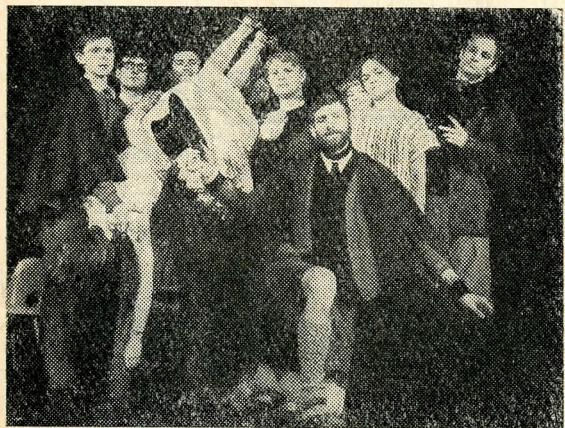
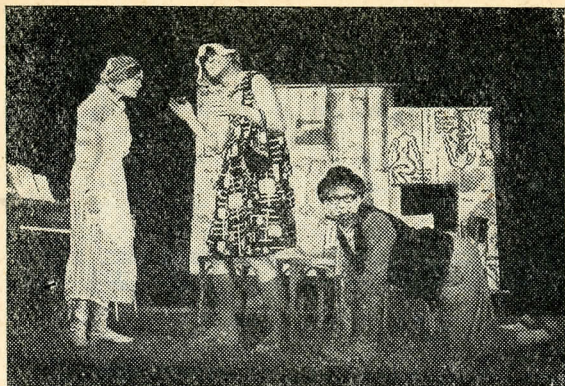
PANÍ FITZGERALDOVÁ vychází levou stranou, rodinka se shlukne kolem matky a

opona padá

Pražský soubor Antitalent uvádí pořad J. a V. Justa Pohřební ústav.

Z pořadu Třináct na houpačce

Předposlední případ Leona Cliftona
ve fotografii L. Postupy

STUDIO YPSILON LIBREC

DLOUHÁ BÍLÁ NOC (Strangers in the Night)

Hudba: B. Kaempfert / Text: Ch. Singleton a E. Snyder

Český text: Jiřina Fikejzová Zpívá Judita Čeřovská

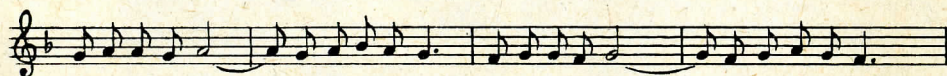
Tempo di beguine

Dlouhá bílá noc, - noc k nepřečkání, náhle jsi tu byl - jak na vyzvá-ní.

za-jí-ma-vá tvář - a chytrá, jak má být. -

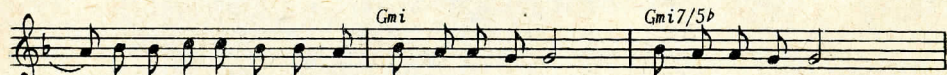
Něco vočích tvých se na mne smálo, něco vočích mých - tě za-vo-la-lo,

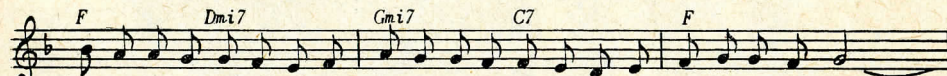
něco za-čí-ná - a já to tou - žím mít. -

Dlouhá bí-lá noc, - dva cizí lidé, jed-na dlouhá bí-lá noc,

- někdo si přeje, a já zvláštní pocit mám, dávno že ho znám,

vím, co možná roz-hodne to setká-ní tak náhodné; je víc než příjem-né

- a vzru-šu-jí-cí, že si stále víc - má-me co ří-ci,

ikdyž odchá-zí - ta dlouhá bí - lá noc.

Eva Olmerová

královna bez koruny

V soukromé debatě vám téměř každý kritik, dirigent a zpěvák potvrdí: Olmerová je výborná, nevyužitá, cítí jazz jako málokdo. Jaká je to ale podivná královna mezi jazzovými zpěvačkami: desky nenatáčí, málo se o ní píše, v televizi ji téměř nevidíte.
(A když, tak určitě ne v tom, co jejím pěveckým schopnostem a láskám nejvíc vyhovuje.) Zpěvačkou pro pět miliónů občanů nudících se o sobotních večerech tedy není. Naštěstí. Kdyby byla, kdyby všem vyhověla, asi by těžko stála tak vysoko v očích zpěváků a hudebníků. Olmerovou zpívání baví, nekontroluje se při něm, nehlídá, jestli jsou tóny správně „posazeny“, nehlídá lidi, jak poslouchají. Svým hrubým, dobrým lidským hlasem se vyzpívává z toho, co ji bolí, co ji těší a po čem dlouze a většinou marně touží.

NAROZENINY: 7. března 1934 – **BYDLIŠTĚ:** Praha, Dejvice.
POVOLANÍ: Zpěvačka – **ZAMĚSTNAVATEL:** Pražské kulturní středisko – **STAV:** Rozvedená.
HUDEBNÍ PRŮPRAVA: Od mládí klavír. Jako jedenáctiletá dvakrát koncertovala ve Smetanově síni. – **PĚVECKÁ:** V trampských partách, na chatě v teritoriu Luka–Medník.
PROFESIONÁLNÍ ZAČÁTKY: S pražským dixielandem na jam sessions v kavárně Ural Na Poříčí. V r. 1957 ji kamarádi přemluvili, aby udělala zkoušky. A od té doby se zpěvem živí, ne moc dobře, ale hlavu z toho nedělá sobě ani jiným.
ANGAŽMÁ V SEMAFORU: V r. 1962, když šla Eva Pilarová na mateřskou dovolenou, zpívala Olmerová i ve dvojici s Matuškou (Láska nebeská) a Suchý se Šlitrem původně pro ni složil Annu von Clève, Z mého života a Blues samotáčky. Zdálo se, že z neznámé kavárenské zpěvačky, kterou objevil tehdejší režisér a korepetitor Semaforu Karel Mareš, bude eso. Lidé v Semaforu věděli o chuligánské epizodě v Evíně mládí, ale nevěděli o poloanonymních dopisech, které dobré duše adresovaly na Ústřední národní výbor. Olmerová pak nesměla v Praze zpívat. Semafor kvůli ní překládá premiéru Šesti žen Jindřicha VIII. do Plzně – a to je všechno. Dramaturg divadla Milan Schulz ještě píše v Literárních novinách (č. 22, 1962) Věřím v člověka. Povolanejší však spíš věří v továrnu, ať prý tam Olmerová jde na rok. Nešla a musela ze Semaforu pryč. („Milane,“ ptal jsem se Schulze mezi čtyřma očima, „a Eva tam u vás fakticky dělala dobrotu?“ Smutně se usmál: „Člověče dělala...“)
NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCHY: V r. 1962 ve finále soutěže Hledáme písničku pro všední den získala skladba Karla Mareše na text Rostislava Černého Jsi jako dlouhý most – zpívaná Olmerovou – cenu kritiky.
V r. 1964 zpívala Eva Olmerová na jazzovém festivalu v Praze s Jazzovým orchestrem československého rozhlasu a zahraničním odborníkům se jednoznačně líbila.
FILM: Nazpívala scatové pasáže v „O něčem jiném“ režisérky Chytilové.
TELEVIZE: V Macourkově musicalu „Napravení Jima Valentina“ měla jako Mary, dívka z krčmy, dvě písničky, v Barevném pátku o Sovětském svazu jednu ruskou a v Podskalského silvestrovské revui pár staropražských refrénů.
ROZHLAS: Její čtyři nahrávky v katalogu (a pár dalších na soukromých páscích redaktora Navrátila a skladatele Skoumala), které zřejmě nikdo nemá chuť – až na Skoumala a Navrátila – vysílat...
DESKY: Dvě: Blues samotáčky a Jsi jako dlouhý most.
HLASOVÝ ROZSAH: f – d' – **CHARAKTER HLASU:** Silný, poněkud opotřebovaný. (Je to slyšet v tichých tónech.) Technickými prostředky připomíná Vlastu Průchovou v drsnějším vydání. Barvou se blíží černošským zpěvačkám.
JEJÍ STYL: Nepracuje s detaily, spíše s celkovou náladou písničky.
Její hudební vyprávění je plynulé, bez ostrých výrazových zlomů, typických třeba pro Gotta nebo Hegerovou. Svým svérázným, řekněme jazzovým frázováním dělí i neznámější táhlé melodie a pro fanoušky skupiny Platters – nebo Karla Gotta – je „My Prayer“ v jejím podání šok. – **NEJLEPŠÍ VLASTNOSTI:** Nezávidí, nelže, nepředstírá, umí odpouštět. – **NEJHORŠÍ:** Snadno uvěří, málo si umí poručit, cílevědomá.
JEJÍ NEJLEPŠÍ NAHRÁVKA: „My Funny Valentine“ v ostravském rozhlase.
OBLÍBENÝ TEXTAŘ: Jiří Štáidl – **ZPĚVAČKA:** Kubišová.
Mahalia Jackson, Carmen McRae.
ZPĚVÁCI: Hála, Stanislav Ježek; Ray Charles, Pat Boone, Frank Ifield.
PROZAÍK: Čapek, Remarque – **BÁSNÍK:** Villon – **MALÍŘ:** Zrzavý, Josef Jíra.
SKLADATEL: Bach a Beethoven. Z tanečního žánru Cole Porter.
NEJVĚTŠÍ PRÁNÍ: Podívat se na Západ.

Jiří Černý

JSI JAKO DLOUHÝ MOST

Hudba: Karel Mareš / Text: Rostislav Černý

Tempo di slowfox

Dmi7 Rb7 Cmaj7 Dmi Bb7 C6

1. Jsi jako dlouhý most, jenž vůbec druhou stra-nu ne-má, jsi ja-ko mě-si - ček, který jen sví-tí a ne-hře-je, jsi ja-ko milý stěví - host, kterého mar-ně ně-kdo če-ká. Jsi ja-ko pí-seň, který se zlomil o ko - le-je, v deštní-ku di-ra,

Dmi7 Rb7 Cmaj7 Dmi Bb7 C6 C9 F C

pro mne a-le ně-má. - Jsi podmou lo-di mi-ze-jí-ci ven-ku právě le-je. Jsi ci-ga-re-ta,

F Ab7 G7 2 D9 F G7 C Ami H7 E E+

řeka. 2. Jsi jako - spadá do zá-vě-je. Pří-mě-ry steré

C#mi E7 A Ami Bb A7

v hlavě se mi pletou a já chci pouze říci jednou větou, jak vzdá-lený jsi,

F D7 G7/5#

i když tě mám blízko a marně, marně hledám vý-chodis-ko. Jsi ja-ko

Dmi7 Rb7 Cmaj7 Dmi Rb7 C6

o-hý - nek, který mi has-ne pod ru-ka-ma, jsi jako

Dmi7 Bb7 Cmaj7 Dmi Bb7 C6 C9

pra-mí - nek, který si te-če do ne-zná-ma, a já jsem

F C Dmi7 C Cmi6 A7

smutná ja-ko mo-je ru-ka, která je

D9 F G7 C

bez tvé ru-ky to-lik sa-ma.

NEJOBLÍBENĚJŠÍ VERŠE NEJOBLÍBENĚJŠÍCH ZPĚVÁKŮ

FRANÇOIS VILLON

BALADA

O JAZÝCÍCH

KLEVETNÍKŮ

Vem arsenik a olovo tam vlej,
posypej sírou, co se svařilo tu,
nehašeným to vápnem zamíchej,
pak rozkrájej tam propocenou botu
a z židovky tam vetři nečistotu;
z malomocného opatři si hlen,
žluč z vlků, lišek, jezevců a fen,
s utrejchem svař to, zalej do aspiku,
aby to bylo hodně ostré jen,
a škvař v tom jazyky svých klevetníků!

Z mozečků koček přísadu tam dej,
těch, co se bojí vody — tak půl lotu —,
dále — což nepříjde tě laciněj —
ze vzteklé čubky něco slin a potu
a z lesklé tresky ploutevních dvě hrotů.
Potom to nakap do smrdutých pěn,
do nichž byl krysí čumák namočen,
v nichž plovou pulci obouživelníků
a v nichž byl potěr z ropuch rozetřen,
a škvař v tom jazyky svých klevetníků!

Té směsi se jen dřívkem dotýkej,
sic by tě ohrozila na životu;
dvě kapky krve do ní zakvedlej,
co ranhojiči stříkly na kalhotu,
a pak tam seškrab ještě horší slotu:
vřed z rakoviny, otok zpuchlých věn
a konec konců vraz tam z čankru šlem
a též — to bordelů dík zákazníkfu —
vodu, jež zbyla z jisté lázně žen,
a škvař v tom jazyky svých klevetníků!

Z těch lahůdek-li ragout připraven,
proced' jej plátnem z podělaných plen —
to lepší je než lít to do cedníku;
trus prasat vem, to zvlášť si připomeň,
a škvař v tom jazyky svých klevetníků!

Přeložil Otokar Fischer

Foto E. Olmerové V. Sochůrek, M. Hucek
a Z. Jermář

Hudba: Leopold Korbař / Text: Vratislav Blařek
Zpívá Helena Vondráčková a Václav Neckář

mp
On: Když jsem lez do tý za - hra-dy a přes ten drá - tě - nej plot,
On: Za plotem dí - lem ná - ho - dy 7 za-hradník ve tmě stál,
noc by - la zce - la bez va - dy a sla - vík tlouk jako z not.
mys - lel, že kra - du ja - ho - dy a zle spí - lat se mi jal.
Ona: On má fak - ticky hroz - né ná - pa - dy, sly - šel to někdo z vás?
Ona: Žád - né le - vity, pa - ne do - má - ci, ten chlapec mě má rád,
O půl - no - ci do ci - zí za - hra - dy čtyř - lístky chodit krást.
to jen na ci - ty tak hle do - plácí,
čtyřlístek chtěl mi dát!
On: Sla - vík tlouk a ten ne - ru - da, ten
přestal lát a šel spát: prohlá - sil, že nás ne - u - dá, a -
si mívál ta - ky rád... Oba: O - mluvil se nám, prch - nul do dá - li
a my až do rá - na jen ty čtyř - lístky ve dvou hle - da - li
a to byla nir - vá - na. Oba: Mm - Oba: a to by - la nir - vá - na.

VOLÁM NA SHLEDANOU (La paloma)

Hudba: Sebastian de Yradier / Text: Bohuslav Nádvozník

Zpívá Marta Kubišová

Poco allegretto

Čím dál - plují lodi, tím těžší louče-ní, - tím dřív
- tikot hodin v buchar se promě-ní. - Bu- ší - do mých spánků
krev slaná od slzí. - Tu- ším, - že na dálku mi- lovat o- mr-
zí. Lochneska vln se točí a ko-nec ne-má. - Šestice strun v mých
rukách je dlouho ně - má. - Kulatý svět a moře se ne-dá vy-lít, -
má dvojí břeh a tam uprostřed můj mi - lý. Volám na shleda- nou,
co mi jiné-ho zbý- vá? - Čekám, až kouře še-di-vá hřiva setká se s pev-ni-nou.
vrat se z divokých bouří!
Volám na shleda- -Vrat se tako-vý, po jakém toužím, ne-u-top lás-ku mou.

© pro ČSSR Státní hudební vydavatelství, Praha 1966

PÍSEŇ OFELIE

Hudba: Bohuslav Ondráček / Text: Jan Schneider
Zpívá Marta Kubišová a Waldemar Matuška
Z rozhlasového pořadu Petr a Lucie

Slowly
Gmi *Cmi*

Ona: Ta vaše bledost, ta bledost vašich lící, ta bledost předčí bílou vosko-vi-ci.

Gmi *F7* *Adim* *D7*

Co se to dě-je pod vaší jemnou kšticí, svěťte se princí, co je vám?

Gmi

Ve jménu lásky, té lásky ve mně spící, nenechte čekat smutnou

Cmi *Cmi*

proseb-ni-ci na va-še slo-vo tu da-ro-va-nou min-ci,

F7 *Adim* *D7* *Cmi* *D7*

svěťte se princí, co je vám, svěťte se princí, co je vám? - Já už to

Gmi *E^b* *Gmi* *Gdim* *Fmaj7* *F7* *E^bmaj7* *E^b6*

vím, letěl tu snutek s křídlem havraním, skryl slunce, které bezstarostně plá-lo. Zeptat se

Cmi7 *Dmi7* *A9^b/5^b* *Cmi* *D7* *Gmi* *Cmi6* *Cmi* *Cmi6*

smím, zeptat se smím aniž po-raním, očem se vám princí zdá-lo?

On: *Gmi* *Cmi*

Zdál semí svět, v němž úsměv stárne žalem, v němž zacitý se platí má-lem,

Gmi *F7* *Adim* *D7* *Ona:*

kde moudrost prohlásili za bláz-na, kde každé slovo mluví do prázdna. .No tak se

Gmi *Vokál* *E* *Gmi* *Gdim* *Fmaj7* *F7* *E^bmaj7* *E^b6*

On:

vzmůžte bledý princí, snílku Hamlete, v kláštere touhou. O-fe-li-e zmi-rá, překročte

stín překročte stín bázně prokleté, k čemu je blá- nová vi- ra když chybí

čín. Vokál

© Panton, Praha 1966

LÁSCĚ SVĚ SE ROUHÁM (Du bist meine Liebe)

Hudba: Werner Last / Původní text: Ernst Bader

Český text: Pavel Vrbka

Zpívá Vlasta Bláhová

Tempo di beguine

Jen chvíli nech horký tvůj dech ať mů-že dát ce-lý a rád a já pak blízko srdce mé- ho dá-le žhnout, dál rád mě měj a při-sa- právě pro-to mám chuť kru-tá být. Jen ne- u - věř, když říkám hej, že mě rty nejsou ti jen pá-rem zlatých pout. - běž, to jsou jen pou-há slova, nesmíš o- de- jít. -

Refr C F G C Lás- ce své se rou- hám, - zkou- ším zlá se zdát, - znám, co mů- že tou- ha, - vím, jak máš mě rád. - Umiš se - Vím, jak máš mě rád. -

© Copyright 1965 by Hanseatic Musikverlag, GmbH, Hamburg

Pro ČSSR Státní hudební vydavatelství, Praha 1966

Vyšlo ve sborníku SHV „Zpíváme s kytarou“, č. 86

PŘÍSAHEJ

Hudba: Bohuslav Ondráček / Text: Jan Schneider

Zpívá Helena Vondráčková

Z rozhlasového pořadu Petr a Lucie

Medium tempo

A² *B^bmi* *Cmi* *D^b* *E^b* *A^b*

Pří-sa-hej - při očích bledé lu-ny, pří-sa-hej -

B^b *Cmi* *D^b* *E^b* *Fmi* *B^b9* *B^bmi*

na mo-je ně-mé struny, pří-sa-hej, že láska ve mně

Cmi *B^bmi* *Cmi* *D^b*

vzkříšená i ze všedních dnů bu-de žít a ústa touhou

E^bmi6 *C* *B^bmi* *C* *E^b7* *A^b*

spřízněná budou chtít žíz-nivě pít. Pří-sa-hej

B^bmi *Cmi* *D^b* *E^b* *A^b*

na tu-to svatou chvíli, pří-sa-hej,

B^bmi *Cmi* *D^b* *E^b* *Fmi* *B^b9* *B^bmi*

rty, jež mne polí-bi-ly, pří-sa-hej, strach začne náhle

Cmi *D^b* *D^bdim* *Fmi* *B^bdim*

láskou tát, mé oči řeknou měj mě rád a já pří-sahám, že rukám

Fmi *A^b* *A^b7* *D^b* *F^bmi* *E^b7* *A^b*

tvým se vzdám. - Přísahaj a já přestanu se bát. -

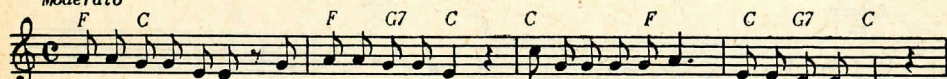
© Panton, Praha 1966

HARMONIKÁŘ PEPÍK

Hudba: Petr Hapka / Text: Petr Rada

Zpívá Josef Zíma

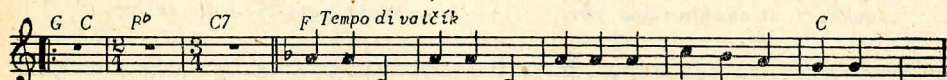
Moderato

Na večer když soumrak už padne do zahrad, harmonikář Pe-pík začne ti hrát

starodávné kvapíky a hlavně valčí-ky, pro ty písne každý Pepí-ka má rád.

Tam kde jsou o-hra-dy zčerna-lé od sa-zí, za-rostle
Po hlavách knoflí-ků blejskavejch, per-le-ti vracíš se

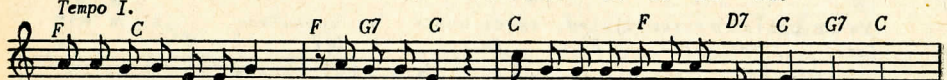
za-hra-dy, skladiš-tě smo-sa-zí, na konci předmě-tí pár kro-ků
Pe-pí-ku, na ko-nec sto-le-tí, do do-by ba-ló-nů le-tí-cích

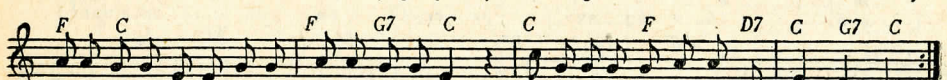
za tra-tí, tak tam se na-štěstí pís-nička ne-ztra-tí. La la la
nad Pra-hou, li-dé jim z baló-nů má-va-li nad hlavou.

la la la la la la la la la la la la la la la la.

Ze staříckých baló-nů už zbyl jen prach, století je ne-návrat-ně ve hvěz-dách,

zůstaly jen kvapí-ky a také valčíky, vůně starých časů je jen v pís-ničkách.

© Státní hudební vydavatelství, Praha 1966

JÁ A MŮJ SYN

Hudba: Jiří Baur / Text: Ivo Fischer

Zpívá Marta Kubišová

Rubato
E^b

mf Každou hračku hned poni-čí, odmí-tá chodit k ho-li-či a

Fmi7 *B^{b7}* *E^b* *Cmi* *Cmi7*

sou-sedí už nadním lávou hůl. Je to špunt sotva z první třídy,

Gmi *B^{b+}* *B^b* *C9* *B^b* *Cmi7* *F7*

jak-mi-le se vám zmocní křídý, hned píše po zdech, že je někdo...

Tempo di foxtrot (medium tempo) *B^{b7}* *B^bdim* *B^{b7}* *Refrén* *E^b* *A^b* *E^b*

Du-ba-da, du-ba-da, du-ba, du-ba, du-ba. Zná-me každou louku slunnou

Fmi7 *E^b* *E^b* *A^b6* *E^b* *E^bdim* *F7* *B^{b7}*

já a můj syn, ty-ká-me si s inčú-čú-nou já a můj syn.

E^b *A^b6* *E^{b7}* *A^b* *A^bmi* *E^b* *Cmi*

Má-me poklad s ryzím zlatem, rá-di nudle se špená-tem já a můj

Cmi7 *Fmi7* *B^{b7}* *E^b* *Fmi7* *B^{b7}* *D7* *E^b*

syn, já a můj syn. Je ce-lý po mně, co v našem

A^b6 *Cmi7* *B^{b7}* *E^b* *E^{b7}* *A^b6*

do-mě to hod-no-tí - ja-ko po-hromu, ač celkem

B^{b7} *D7* *E^b* *F* *Cmi7* *A^bmi6* *F7*

vza-to ne-mů-že za to, že jabko nepadá, nepadá, nepa-dá

B^{b7} *Fmi7* *B^{b7}* *E^b* *A^b6* *E^b* *Fmi7*

da-le-ko od stromu. Má-me mo-ře strojstěžníkem - já a můj

E^b A^b $E^b A^b$ E^b A^b E^b F B^b7
 syn, chceme se stát ko-mi-ní-kem já a můj syn,
 E^b A^b E^b7 A^b $A^b mi$ $Gmi7$ $Cmi7$
 jezdit světem vlastním fárem s Neckářem a Wal-de-ma-rem, te-tě Kvěťe
 $B^b mi6$ $C7$ $B^b mi6$ $C7$ A^b $A^b mi$
 dá-ti darem Kři-vo-klát, a pak si za-se ja-ko vče-ra
 Gmi $Cmi7$ $F7$ $Gmi7$ $Fmi7$ B^b7
 snaším tá-tou do ve-če-ra u pa-vla-če na a-pa-če
 $1. E^b$ B^b7 $2. E^b$
 hrát. Du-ba du-ba du-ba... hrát.

© Státní hudební vydavatelství, Praha 1966

STŘÍBRNÁ FLÉTNA

Hudba: Karel Svoboda / Text: Jan Schneider

Zpívá Václav Neckář

Quasi ukolébavka
 D G D G D
 Vá-bím tě stří-br-nou flét-nou, chci se ti dnes vno-ci zdát,
 D G D $F^{\#7}$ Hmi E C $A7$
 Sy-pu ti na víc-ka kví-tí, mož-ná teď o lou-ce sníš,
 D G C G A
 to-ny ti na polštář slét-nou a kouzel-ný sen začnou tkát -
 měsíc se zob-lo-hy ří-tí, však o tom ty sotva už víš.
 D G C G A
 Ml-ha si roz-trh-la bí-lý šál, -
 $F^{\#mi}$ $H7$ $E7$ $A7$ D **Fine**
 Ted' se ti po-li-bek prá-vě zdál, -
 ty spíš, já vim.
 dal zář, tvá - řím tvým.

MOKRÝ BOTY

Hudba: Jaroslav Uhlíř / Text: Rostislav Černý

Zpívá Michael Volek

Moderato s beatem

1. Ne - mám čas na něhu pro-to že mám,
2. Na - vl - hlý od sněhu vů-bec ne - mám,

pro-to že mám - boty mokré od sně - hu
vů-bec ne - mám - pomy - šlení na ně - hu,

ne-může na mě nikdo chtít, a-bych se
snažíš se marně semnou hnout do-kud ty

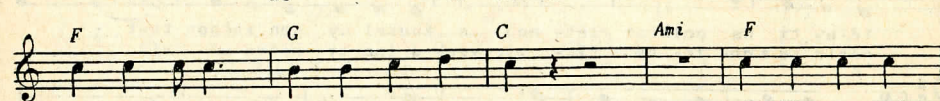
v mokrých botách, a-bych se v mokrých botách nechal ó -
mo-kré bo-ty, do-kud ty mo-kré bo-ty

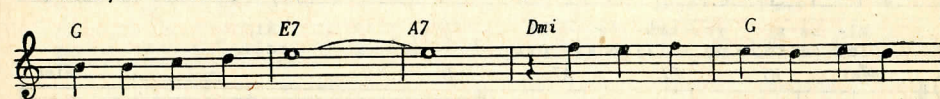
o-kou - zlit.

ne - ne-bu-du smět zout.

V mokrých botách lás-ku ne - ve-du, plýtváš mar-ně

šká-lou po-hle-dů, - je-di-ně kdy-by snad tvůj

žá - r vy - su-šit sta-čil bot mých pár

E7 Ami Dmi G C C7
 pak máš na- ději, že se na tebe možná u- smě- ji,
 F G F G
 ří- kám jen možná, snad, na- tolik bys mě mohla znát,
 Ami D7 F G C / / G
 nejlepší teď pro- te- be je u- dělat čelem vzad, než začnu řvát.
 Ami C / G Ami F G F G C / / G
 D. Cal Fine

Československé divadelní a literární jednatelství, Vyšehradská 28,
Praha 2 - Nové Město

J. Klíma MISTR. Hra o 2 dějstvích, 5 obrazech.

M. de Unamuno BRATR JUAN neboli Svět je divadlo. Přeložil V. Hvizďala.

A. Adamov PING-PONG. Přeložil J. Kopecký.

J. Broszkiewicz DVĚ PŘÍHODY LEMUELA GULLIVERA.
Hra o 2 dějstvích. Přeložil Z. Marek.

B. V. Walí O SEDMI, KTERÍ NEMOHLI BÝT POVEŠENI.
Komedie o 2 dějstvích, předehera a dohra. Přeložil K. Tahal.

A. Jarry KRÁL UBU. Přeložil P. Voskovec.
Upravili M. Macourek a J. Grossman.

Objednávky textů, katalogů a ZPRÁV DILIA, které měsíčně informují
o všech novinkách, posílejte na adresu DILIA, Celetná 25, Praha 1 - Staré
Město, telefon 628-31.

VOSPALÝ BLUES

Hudba: Petr Skoumal / Text: Alena Vostrá

Ze hry „Na koho to slovo padne“

Slow-rock F / / / Dmi / / / F / / /

2 Spát, chce semí spát, tuze spát a já vám koli-

C7 / / / F / / / F7 / / / B^b / / / Hdim7 / / / F / / / Dzv

krát ani nevím, jestli spím nebo bdím, když zpívám

Gmi/C7 - Tempo di Blues F7 / / / Czv F7 / / / Czv F / / / F7 / / /

vospalý blues, půlnoční blues, mý blues, tichý blues.

B^b / / / F / / / C7 / / / F / / / F7 / / /

Snad by se mi ne-chtělo tak spát, tolik spát, o bože,

B^b / / / G7 / / / C7 / / /

jen kdyby se našel někdo, kdo by mě měl rád, jen kdyby se našel ně-kdo,

C7 / / / F / / / Dmi / / / F / / /

kdo by mě měl rád pro-to-že spát, bojím se spát, nechci spát, mohlo by se mi

C7 / / / F / / / F7 / / / B^b / / / Hdim7 / / / F / / / Dzv

zdát, že mi plách' vnočních tmách, že u-to-nul

Gmi C7 - T. di Blues F7 / / / Czv F7 / / / F7 E7 E^b7

atak zpívám blues, vospalý blues, mý blues je lepší než sny plný

D7 / / / G9 / / / C7 / / / F / / / F / / / C7 F9

hrůz, z kterejch mám strach, jo z kterejch mám strach, va va va va va va va va.

NEČEKEJ

Hudba: Petr Skoumal / Text: Alena Vostrá
Ze hry „Na koho to slovo padne“

Slowly Emi7 / A7 / F#mi H9# / Emi / A7 / D / / /

2 Nečekej, dnes na mě nečekej, dnes v noci nezaťu-kám, marně se sužuješ,

G G#dim7 / F#mi / H9# / Emi / A7 / D 3 / 2 Ami7 D7

nečekej, dnes se mě nedočkáš, dnes v noci zůstaneš sám, já nemám ráda déšť, já

G / G#dim7 / D6/4 / H7 / F7 / A7 3 D / Ami D7

nemám ráda, když voda padá, když voda kařná dlažbu zaplaví, - když

G G#dim / D6/4 / Hmi7 D / E7 / A7 Emi7 A7

voda di-vá všechno kolem smý-vá, když naše stopy navždy odpla-ví.

simile

Nečekej, dnes na mě nečekej, dnes nedošla bych dál než ke dveřím,

nečekej, dnes v noci nevytáh - nu paty, dnes by ses nedočkal, já dešti ne-vě-rím.

8 Nečekej, dnes na mě nečekej, dnes v noci nezaťu-kám, marně se sužuješ,

G / G#dim7 / D6/4 / Hmi7 / E7 / rit. Emi7 A7 D#mEmiGmi D13

nečekej, dnes se mě nedočkáš, dnes v noci zůstaneš sám, já nemám ráda déšť. -

PSANÍ, ČTENÍ, POČÍTÁNÍ

Hudba: Petr Hapka / Text: Petr Rada

Zdá se mi, že už do pí-san-ky jsem no- sem tvé jmé- no
psal a sla-bi-kář hned z prv- ní strán-ky tvé
jméno na mne za- vo- lal, tvé jmé- no na mne za- vo-
lal, pak u-čil jsem se sla- bi- ko- vat tu
krátkou větu, že mám rád a teď nevím kam o- či
schovat, když ji mám to-bě pře- ří- kat, když
ji mám tobě pře- ří- kat, pak napo-čítat do dese-ti,
to jsem už v první třídě sved', teď bez prstů, jak malé dě-ti,
bych krásy tvoje nespo- čet a tak se vlastně do dob vracím,
kdy jsem šel první do ško- ly a jestli při tom volnost ztrácím

PRVNÍ ŘÁDKY

Zdeněk Kučera

ZLÝ PES

Verš klímá u mých nohou jako pes
a čeká, až ho vzbudím.
Nechám ho spát

nechám ho spát,
protože nevím

Ne, proto ne

nechám ho spát,
protože vím.

MEZI

Zubatá do běla vymydlená
a já jako nahý v trní.
Osamělost, osamělost, osamělost
mezi vosama,
které po žihadle
nesedají na hrob.

NEVYSLOVENÍ

Kdybych ti řekl všechno
musel bych žebrat

o další
tak proto mlčím
a slunce pomalu zachází.

LUČIŠTNÍK

Šíp se zaleskne v slunci
letí a padá
kam nevím
ale v těle bolí
říkali to všichni
dosud nezasažení
ostatní umřeli.

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody is accompanied by chords indicated by letters above the notes. The lyrics are written below the staves, with some words split across lines. The score ends with a double bar line.

Chords: E7, Ami, G, Ami, G, Ami, G, Ami, Dmi, A7, Dmi, C, Dmi, Emi, Ami, G, Ami, G, A.

Lyrics:
a-ni mě to moc nebo-lí, zdá se mi, že už do pí-san-ky jsem
no-sem tvé jmé - no psal a slabikář hned z prv - ní
strán-ky tvé jmé-no na mne za - vo - lal, tvé
jméno na mne za - vo - lal.

VIDINA NA KARLOVĚ MOSTĚ

Hudba: Petr Hapka / Text: Petr Rada

Z repertoáru bývalé skupiny Tornado

Vo- čích jí slunce za- pa-da-lo i v létě před poled-nem,
 ne-vím - cose sní tenkrát sta-lo, za obzor ne-do-hléd-nem. Do smíchu racků
 na nábre-ží mlčela kdy-si tajné přá-ní, čas který od té doby bě-ží
 za-po-me-nout mi brá-ní, - za-po-me-nout mi brá-ní.
 Vrá - tí se jednou ke mně tak doce-la prostě.
 stá - ti ji spatřím ve tmě na Karlově mostě. Snad si ji spletu se svě-
 ti-cí, to potom vpletu ve ky-ti-ci kratičkou větu.
 Z těch slov, jež pošlu na ni zdo-la - zlatá se stane glo-ri-
 o-la. A si-za, kte - rá - tryskne zo - ka

u-te-če rych-le do ba-ro-ka je-jí-ho ša-tu z broká-tu.
Vo-čích-jí slunce za-pa-da-lo i v lé-tě
před polednem, nevím - co se sní tenkrát stalo, za obzor ne-do-bléd-nem.

K JARNÍM TOULKÁM DO PŘÍRODY vám bude jistě milým společníkem třetí sborníček nejpopulárnějších starých trampských písniček, zaznívajících dosud u všech táborových ohňů, který právě vyšel v edici Písničky do kapsy č. 31 pod názvem

TRAMPSKÁ ROMANCE 3.

Z obsahu uvádíme: Kytara teskně nařiká (J. Voldán), Píseň domorodce (J. Kumok), Zlatá řeka (J. Vacek), Na shledanou, na shledanou (J. Mach), Když odejde děvče (E. Ingriš), Bílé kanoe (P. Milan a J. Tulák), Chata pod kaňonem (J. Mottl), Kamaráde drahý (P. Mucha), Večer slunko zapadá (B. Hurikán) a další. Celkem 18 hezkých trampských písniček. Cena sborníčku 10,— Kčs, k dostání ve všech prodejnách hudebnin n. p. KNIHA nebo přímo v nakladatelství Svazu čs. skladatelů PANTON, Praha 1, Říční 12.

—os—

repertoár malé scény

Vydává ministerstvo kultury a informací v nakladatelství Orbis, n. p. — Redakce Repertoáru malé scény a Amatérské scény: Jiří Beneš (vedoucí redaktor), Pavel Bošek, Marie Vašínková. Grafická úprava: Valdemar Ungermann. Technická redaktorka: Jana Zubíková. Redakční kruh: V. Bárta, V. Bartůňek, J. Bodlák, J. Černý, M. Kovářik, J. Podaný, J. Škvorecký, J. Vedral, I. Verner, I. Vyskočil. Adresa redakce: Praha 1, Vinohradská 3; telefon 221054. Tiskne Knihtisk, n. p., závod 2, Praha 2, Slezská 13. Rozšiřuje PNS, objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, ústřední expedice tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Vychází měsíčně; cena výtisku 2,50 Kčs. Toto číslo bylo odevzdáno tiskárně 13. března 1967. © Orbis, 1967 — F-10*70169

Právo k provozování uveřejněných textů zadává Československé divadelní a literární jednatelství, Praha 2, Vyšehradská 28; autorská práva autorů hudebních skladeb chrání Ochranný svaz autorský, Praha 6, Čs. armády 20.

SLUNCE V PÍSKU

Hudba: Petr Hapka / Text: Petr Rada

Zpívají J. Laufer a K. Duba

The musical score is written for voice and guitar. It consists of 12 staves of music. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The melody is written on a treble clef staff, and the guitar accompaniment is written on a bass clef staff. The lyrics are in Czech and are written below the melody. The guitar chords are indicated by letters (C, Dmi, F, G, G7, A7, E, Ami) above the bass staff. The lyrics are as follows:

Slun-ce jen měkce hřá - lo pís- ku v den ot-ví-rá-ní po- kla-
 dů, měl jsem jen ze dvou díl - ní mis - ku, plav-
 ky a spoustu do - ha - dů. - Jest- li pak mo-ře
 vždycky mu- sí do dálky sví- tit ze - le - ní, jest-li
 až zavřít o - či zku-sím, do černa se mi ne- změ- ní. -
 8 Jest-li je pravda když se ří - cá, co mo-ře vez-me
 vrá - tí zpět, pak te - dy čas ať ne - u-
 tí - cá, ať se mi vrá-tí ho - din pět. Těch ho-
 din, které hrá - ly z pís-ku v den ot-ví - rá - ní po- kla-
 dů, kdy jsem měl jenom z díl - ní mis - ku, plav- ky a spoustu
 do - ha - dů, - plav-ky a spoustu do - ha - dů. -

PETR HAPKA • PETR RADA

„Mám s ním trpělivost jako s dítětem,“ vysvětluje o dvanáct let starší PETR RADA svou spolupráci s třidvacetiletým skladatelem, zběhlým konzervatoristou PETREM HAPKOU. Z jejich asi 150 písniček možná znáte Temný stín, Obraz Doriana Graye, Bach se mi přes rameno dívá (Malá píseň) a Kázání v Kapli betlémské. A snad i ty pro televizního pohádkového dědečka Matušku. Rada nám napsal: „Milý strýčku houpačko, velice mne těší, že ztrácíš moje texty — aspoň něco se s nimi děje.“ Nebýt toho, už jim TOČR jistě dávno natáčel písničku za písničkou. (Foto M. Babínek)

V Praze zpíval
Gilbert Bécaud.
Foto Sochůrek

sm

4